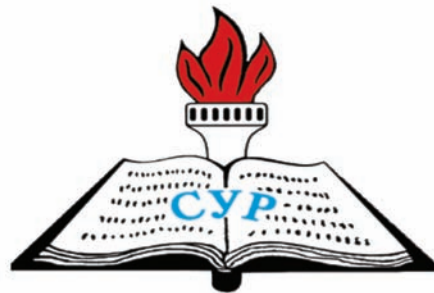

CURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 327-328 / ianuarie 2017

Luptați și veți învinge!

M. Ubravsky

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

La 11 decembrie 2016, cetățenii României au avut posibilitatea să acorde votul lor senatorilor și deputaților noii legislaturi 2016-2020 a Parlamentului României.

Constituția României și Legea Electorală prevăd dreptul fiecărei organizații, legal constituite, care reprezintă o minori-

mai binele comunității ucrainene din România. Prin alegerea reprezentantului UUR în Parlament avem șansa să existe o voce care să vibreze la rezolvarea problemelor noastre.

Vom avea, astfel, posibilitatea de a ne exprima, în mod argumentat, convingerile

exista fără comunitate; vom putea acționa, în spirit democratic, pentru soluționarea problemelor de existență ale ucrainenilor din România, din toate segmentele noastre comunitare.

Fără îndoială, membrii comunității ucrainene, îndeosebi cei care se confruntă

NICOLAE MIROSLAV PETREȚCHI, DEPUTATUL UUR ÎN LEGISLATURA 2016-2020

tate națională, să candideze în cadrul alegerilor parlamentare pentru un mandat de deputat. De menționat că acest mandat nu este acordat în mod automat candidaților care reprezintă o organizație a cetățenilor aparținând unei minorități naționale, aceștia trebuind să obțină în mod obligatoriu, pentru a fi confirmați, un număr de voturi stabilit după un algoritm prevăzut de Legea Electorală.

Consiliul (Rada) Uniunii Ucrainenilor din România a propus drept candidat pentru mandatul de deputat în Parlamentul României pe președintele UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi.

Candidând în circumscripția electorală nr. 26 din județul Maramureș, județ cu cea mai numeroasă populație ucraineană, dl Nicolae Miroslov Petrețchi a obținut un număr suficient de voturi pentru a fi declarat de Biroul Electoral Central (BEC) drept deputat al tuturor ucrainenilor din România. Îl felicităm și îi dorim succes în noua misiune, una deloc simplă și deloc ușoară. Îi dorim să fie mereu la înălțimea speranțelor celor care l-au ales și l-au trimis în Parlament. Părerea noastră este că deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi e un om pe care ne putem baza.

Prezența lui în cel mai înalt for legislativ al țării va însemna o contribuție pentru

noastre, punctul nostru de vedere; vom exprima poziția Uniunii Ucrainenilor din

România în probleme majore ale vieții economice, politice și sociale ale țării; vom milita, cu maximă dăruire, pentru apărarea identității ucrainene prin punerea în valoare a moștenirii culturale, religioase și prin studierea limbii ucrainene în școli, pentru că o comunitate nu poate exista fără limba ei, după cum o limbă nu poate

cu unele dificultăți, au multe așteptări de la noul deputat.

Cunoscând, însă, situația reală și problemele din teritoriu, deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi va găsi cele mai bune soluții pentru rezolvarea acestor dificultăți. Avantajul lui este că se află în contact permanent și la fața locului cu membrii comunității ucrainene, fiind, în același timp, președintele UUR.

În plus, după cum îl cunoaștem, avem în față un om dinamic, cu mare putere de muncă și cu voința de a reuși.

Pentru rezolvarea problemelor considerate cele mai grele este bine ca deputatul nostru să găsească cele mai bune modalități de conlucrare cu forțele politice și administrative decidente.

Relațiile cu Ucraina vor trebui să rămână în continuare o prioritate. În toate adunările electorale, la toate întrunirile organizate de Ambasada Ucrainei în România și de UUR, președintele UUR și-a manifestat sprijinul pentru Ucraina în situația dificilă prin care trece aceasta, solidaritatea față de suferințele populației amenințate de rachetele rusești și și-a manifestat speranța că încetarea focului se va transforma într-o pace durabilă.

Ion ROBCIUC

La data de 20 decembrie 2016, Plenul Camerei Deputaților a validat mandatul domnului Nicolae Miroslov Petrețchi ca deputat din partea UUR, iar a doua zi, 21 decembrie, dl Petrețchi a depus jurământul de parlamentar, începându-și activitatea în Grupul parlamentar al minorităților naționale.

Debutul activității parlamentarului nostru nu a fost scutit de curiozități neașteptate. În diferite modalități, colegii care fuseseră deputați și în legislatura 2012-2016 s-au interesat de atmosfera și starea de fapt din UUR, despre care primiseră anterior cele mai fantasmagorice informații negative. Noul deputat al Uniunii noastre a dat lămuririle necesare, asumându-și o adevărată campanie de limpezire a imaginii Uniunii Ucrainenilor din România, grav afectate de colportările vehiculate până acum.

Deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi va informa Președintele Executiv al UUR în proxima ședință despre neadevărurile care au lezată imaginea Uniunii Ucrainenilor din România în Parlamentul României, urmând a se decide

ce măsuri se impun.

Ca urmare a prestației convingătoare în fața colegilor, Grupul parlamentar al minorităților naționale l-a recomandat pe deputatul nostru, Nicolae Miroslov Petrețchi, să dețină răspunderea de secretar al Comisiei permanente pentru cultură, învățământ și mass-media a Camerei Deputaților. Astfel, s-a reluat cutuma ca reprezentantului minorității ucrainene să-i revină o demnitate mai importantă decât aceea de simplu membru al unei comisii parlamentare (ca în legislatura 2012-2016).

Comisia permanentă pentru cultură, învățământ și mass-media este una dintre cele mai laborioase și influente comisii parlamentare permanente.

Noul secretar al Comisiei permanente parlamentare pentru cultură, învățământ și mass-media, deputatul UUR Nicolae Miroslov Petrețchi, și-a început într-un mod foarte

decis și responsabil activitatea în această comisie. La audierea candidatului pentru funcția de ministru al Culturii și Identității Naționale, Ionuț Vulpescu, dl Nicolae Miroslov Petrețchi a solicitat următoarea lămurire: „În ce măsură și prin ce metode adăugarea sintagmei „identității naționale“ în denumirea Ministerului Culturii va îmbunătăți conclucrarea dintre Ministerul pe care îl veți conduce și Departamentul pentru Relații Interetnice?”.

Dl Ionuț Vulpescu a dat următorul răspuns: „Minoritățile naționale ocupă un rol foarte important în societatea noastră. Din aceste motive Ministerul Culturii urmărește realizarea de proiecte comune prin care să scoatem în evidență rolul minorităților naționale precum și păstrarea culturii, limbii, tradițiilor și obiceiurilor minorităților naționale din România. Se urmărește o colaborare cu toate departamentele, nu doar cu DRI, astfel încât toate aceste valori să fie păstrate și valorificate“.

Observator

Dragi alegători, Dragi ucraineni din România,

La încheierea mult disputatei campanii electorale pentru alegerea noului Parlament, mă adresez Dumneavoastră, fraților și surorilor noastre de neam, dar și tuturor compatrioților care s-au prezentat la urne, cu mulțumiri pentru participarea la vot. Mă alătur celor care sunt de părere că alegerile din 11 decembrie 2016 marchează un mare pas înainte pentru consolidarea democrației în țara noastră.

Știți cu toții că pentru Uniunea Ucrainenilor din România exercitarea șansei de a fi reprezentată în Camera Deputaților a fost mai grea ca oricând, mult mai dificilă decât pentru ceilalți competitori electorali, punând în cumpănă nu numai rezultatul electoral, ci însăși existența organizației noastre. Nu este momentul să analizăm atacurile îndreptate împotriva intereselor Dumneavoastră legitime și nici cauzele lor. O vom face la timpul potrivit, cu chibzuință și nepărtinire, pentru a trage învățămintele necesare mai în amănunt. Dar este momentul să vă făgăduiesc că încrederea pe care mi-ați acordat-o va fi pe deplin confirmată.

Vă spun cu mâna pe inimă: ne aflăm în fața unui nou mod de îndeplinire a responsabilităților mandatului de deputat, prin exercitarea reală și nu doar de fațadă a îndatoririlor acestei demnități, cât și a unui nou stil în viața organizației noastre.

Prea mult ne-au subminat dezbinarea și lipsa de principii. Prea mult ne-au pătat imaginea minciunile și trădările. Prea mult ne-au îmbâcsit activitatea ambițiile și interesele meschine.

Alături de colegii din conducerea organizației sunt decis să deschidem ferestrele și să începem o nouă viață, pe deplin închinată comunității noastre etnice și dorinței tuturor de a o face mai activă, mai respectată și mai solidară cu dorințele și proiectele de progres și prosperitate ale tuturor locuitorilor României.

Fiți siguri că voi veni cu inițiative și proiecte concrete. De la bun început, vă promit și vă rog să ne promitem reciproc că vom duce activitatea ghidați permanent de trei principii de granit. Să le așezăm la temelia tuturor abordărilor și comportărilor noastre! Sunt principii indispensabile unei vieți cu adevărat democratice. Ni le impun morala socială dar și ne-cazurile de neînchipuit pe care ni le-am produs singuri. Așadar, principiile de neclintit care vor orienta atât activitatea, cât și judecățile noastre de valori vor fi: UNITATE, LEGALITATE, RESPONSABILITATE.

Cu ele vom merge înainte. Prin ele ne vom judeca activitatea.
Așa să ne ajute Dumnezeu!

*Nicolae Miroslov PETREȚCHI,
președintele Uniunii Ucrainenilor din România,
deputat*

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com

Redactor-șef:
Ion Robciuc

Redactori:
Kolea Kureliuk

Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu
Tiparul executat la

Tipografia
„S.C. SMART
ORGANIZATION SRL“
ISSN 1223-5210

Mesaje de felicitare adresate UUR și președintelui UUR

*Stimată comunitate ucraineană,
Dragi prieteni,*

Vă rog să primiți din partea mea și a colectivului Ambasadei Ucrainei sincere felicitări cu prilejul Anului Nou.

Vă dorim să întâmpinați Anul Nou în bună dispoziție, cu gânduri curate și bune intenții care să se realizeze în mod obligatoriu. Fie ca acțiunile noastre să contribuie la consolidarea înțelegerii și păcii, la creșterea bunăstării. Vă dorim sănătate, fericire, voieșie și succese!

Cu stimă,

*Ievhen Levyțkyi,
Însărcinatul cu afaceri a.i. al Ucrainei
în România*

*Un An Nou fericit și
Sărbători cu bucurie!*

Dragi prieteni și colegi, vă dorim multă sănătate și realizarea tuturor proiectelor și ideilor în numele unui viitor prosper al Ucrainei și al dezvoltării ucrainismului în lume.

Vă mulțumim pentru înțelegerea și susținerea mișcării de tineret din Diaspora.

*Congresul Mondial al Organizațiilor de
Tineret Ucrainene (SKUMO)*

*Domnului Nicolae Miroslov Petrețchi,
președintele UUR,
deputat*

Cu prilejul Crăciunului și al Anului Nou vă dorim ca Hristos cel nou-născut să vă dăruiască noroc, bucurii în familie și pace.

Ștefan Buciuta cu soția

Dragi colaboratori și prieteni,

Fie ca spiritul Sfințelor Sărbători să ningă asupra voastră doar bucurie și mulțumire sufletească, prosperitate, veselie și sănătate în anul ce vine! Sărbători fericite! La mulți ani!

*Echipa RCR Print vă urează
sărbători fericite!*

*Domnului Nicolae Miroslov Petrețchi,
președintele UUR*

Cu ocazia Anului Nou, 2017, doresc să transmit fiecărui membru al comunității în parte, precum și ucrainenilor de pretutindeni un an bun, cu sănătate și belșug.

*Kolea Kureliuk,
redactor*

*Stimatului domn
Mykola Myroslov Petrețchi,
președintele Uniunii Ucrainenilor din
România*

Stimate Domnule Președinte,

Congresul Mondial al Ucrainenilor vă felicită sincer pentru victoria în alegerile parlamentare din decembrie 2016 din partea Uniunii Ucrainenilor din România și depunerea, la 21 decembrie 2016, a jurământului de deputat.

Congresul Mondial al Ucrainenilor vă cunoaște ca un lider pe tărâm social care, de multă vreme, depune eforturi susținute pentru afirmarea comunității ucrainene din România. De aceea, susținerea candidaturii Dvs. pentru Parlamentul României la alegerile din decembrie reprezintă o manifestare firească a respectului și încrederii alegătorilor, dar și o mare responsabilitate în ceea ce privește apărarea intereselor comunității ucrainene.

Alegerea Dvs. în Parlamentul României are și o mare însemnătate pentru întreaga comunitate ucraineană.

Congresul Mondial al Ucrainenilor vă dorește multă sănătate, binecuvântare dumnezeiască și mari succese în îndeplinirea obligațiilor de deputat al Parlamentului României în folosul statului dumneavoastră, al Patriei noastre spirituale comune - Ucraina și al întregului popor ucrainean.

Cu stimă,

*Congresul Mondial al Ucrainenilor
Evhen Choliș,
președinte*

Dragi prieteni,

Ne luăm rămas bun de la un an greu pentru Patria noastră, de la încă un an de război. Din mila lui Dumnezeu, nădăjduim că va veni și Anul Păcii, Victoriei și Binecuvântării.

Mulțumim pentru munca neobosită și generoasă a ucrainenilor de bună credință, pentru sacrificiul și eroismul lor.

Trăim cu speranța că Dumnezeu nou-născut care vine la noi în seara sfântă în slava celor trei crai de la răsărit, cu colinde și cu încă preceștina „kutea“ ne va dăruia tuturor bucuria Crăciunului, a Anului Nou și a Bobotezei, putere nepuizabilă, adâncă credință, multă sănătate, bunăstare, liniște în familie și muncă creatoare.

Să pășim în Anul Nou cu toată această avere a națiunii.

Hristos se naște!

*Iryna Kliucikovska,
Institutul Internațional al Educației
Culturii și Relațiilor cu Diaspora*

Dragi ucraineni,

Sfintele sărbători să vă lumineze casele, să vă aducă liniște în suflet și fericire alături de cei dragi!

Crăciun fericit și un An Nou plin cu bucurii!
La mulți ani!

*Nicolae Miroslov Petrețchi,
președintele UUR,
deputat*

Domnului Mykola Myroslov Petrețchi, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputat în Parlamentul României

Vă felicit sincer cu prilejul Sfântului Nicolae și al obținerii statutului de deputat al Parlamentului României.

De acum, ați devenit apărătorul în Parlament al intereselor tuturor ucrainenilor care trăiesc pe teritoriul României. Sunt fericit că la conducerea ucrainenilor din România ajung tineri serioși și inteligenți ca Dvs., domnule Mykola, care iubesc limba lor maternă, știu care le sunt rădăcinile, respectă tradițiile lor.

Sunt convins că în această funcție veți transpune în fapte multe dintre ideile, planurile și proiectele Dvs. menite să ducă la îmbunătățirea vieții ucrainenilor atât din România, cât și din Ucraina.

Fie ca Sfântul Nicolae să vă apere pe Dvs. și familia Dvs. Vă doresc fericire și bucurii!

Cu stimă și speranță în continuarea unei colaborări fructuoase,

*M. I. Hadenko,
artist al poporului din Ucraina*

Dragi colegi și prieteni,

Vă urez un Crăciun fericit, iar Noul An 2017 să vă aducă multe bucurii, sănătate deplină și realizări frumoase, dvs. și celor dragi!

La mulți ani!

*Cu multă stimă,
Iaroslava-Oresea Colotelo*

Dragi colegi și prieteni,

Cu prilejul Anului Nou, urez conducerii UUR și redacției „Curierul ucrainean“ „La mulți ani!“, cu bucurii, pace și prosperitate!

*Elvira Codrea,
consilier MECTS*

Uniunea Ucrainenilor din România s-a întărit după alegeri parlamentare

Uniunea Ucrainenilor din România este reprezentată în Parlamentul României la Camera Deputaților de președintele ei, domnul Nicolae Miroslov Petrețchi, ales în mod democratic la cel de al VII-lea Congres în luna octombrie 2015.

Conform Statutului UUR, art. 23(h), Consiliul (Rada) aprobă participarea UUR în campaniile electorale și propune candidații proprii la alegerile locale; alege prin vot secret candidații pentru alegerile parlamentare și stabilește ordinea lor pe lista electorală, președintele fiind primul pe listă.

Reprezentanții aleși ai UUR în cadrul administrației locale și parlamentare răspund în fața Consiliului UUR pentru activitatea lor, iar trimestrial prezintă raportul de activitate.

Deci, președintele UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, fiind primul pe lista de candidați la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016, a fost declarat de Biroul Electoral Central deputat ales la nivel național în Camera Deputaților, făcând parte din Grupul parlamentar al minorităților naționale în legislatura 2016-2020 și a depus jurământul față de țară și popor de la tribuna Parlamentului în ziua de 21 decembrie 2016.

Deputatul Petrețchi Nicolae Miroslov, născut la data de 16 septembrie 1985 în comuna Rona de Sus, județul Maramureș, este absolvent al Liceului „Dragoș Vodă” din Sighetu Marmăției, al Facultății de Studii Economice de lungă durată a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și a cursurilor masterale ale Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad cu profilul „Drept administrativ și statutul funcționarului public”.

Deputatul are o vastă activitate în cadrul Uniunii Ucrainenilor din România, fiind membru fondator al Organizației din Cluj, apoi președintele Organizației de Tineret a UUR.

Dintre funcțiile administrative ale domnului Petrețchi putem aminti că a fost consilier al deputatului Buciuta Ștefan din anul 2011-2012, consilier economic al președintelui UUR din 2012-2014, iar apoi director economic al UUR până la alegerile din octombrie 2015 când a fost ales președinte al UUR.

Petrețchi Nicolae Miroslov are și o activitate bogată în promovarea educației și culturii în rândul tineretului ucrainean fiind un exemplu în acest sens.

A fost olimpic la limba și literatura ucraineană pentru care a fost recompensat cu participarea la o tabără internațională din Odesa alături de alți copii ucraineni din România. A fost membru al corului „Vocile Ronei”, al ansamblului de dansuri „Sokol” din Rona de Sus și al ansamblului de mandoline, fiind absolvent al Școlii Populare de Artă din Sighetu Marmăției.

Toate aceste activități, precum și pregătirea profesională dobândită de-a lungul anilor alături de persoane mai în vârstă, îl recomandă ca să fie un bun conducător al ucrainenilor din România atât în fruntea Organizației, cât și ca reprezentant în cadrul Parlamentului României.

Dar, pentru a menține Uniunea Ucrainenilor din România pe linia de plutire, pentru a obține rezultate remarcabile în activitatea sa și pentru a dobândi recunoașterea națională și internațională a trebuit să parcurgem un drum lung și anevoios, învingând toate obstacolele care ne-au fost puse în cale.

Cu toate vicisitudinile create de indivizi ireponsabili, dornici de parvenire, dornici de câștiguri ușoare, cu un tupeu ieșit din comun, controversați, puși pe căpătuială, periculoși pentru comunitatea ucrainenilor din România care au încercat în fața Guvernului României, a instituțiilor publice, a societății românești, a multor organe de stat să denigreze Uniunea Ucrainenilor din România, delatiunea, invidia și rea-credința au ieșit la suprafață, iar Uniunea a ieșit învingătoare și caută să intre pe făgașul ei normal de funcționare, iar conducerea ei din aceste înfruntări a ieșit mai întărită.

Deși acei indivizi au căutat cu tot dinadinsul ca reprezentanții ai UUR să nu poată participa la alegeri parlamentare din 2016, totuși lista candidaților

aprobată de Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România a fost validată și alegătorii din Maramureș care au susținut Uniunea, au reușit să realizeze pragul necesar pentru ca reprezentantul Uniunii în persoana domnului Nicolae Petrețchi, președintele UUR, să fie ales deputat în Camera Deputaților pentru legislatura 2016-2020. Lupta a fost dură dar s-a finalizat cu un rezultat bun pentru comunitatea ucrainenilor din România, membrii conducerii UUR în frunte cu președintele lor i-au învins pe impostori și au reușit să-l propulzeze în Parlament pe reprezentantul cel mai autorizat al lor.

Propunerile de membri din conducerea UUR care au fost votați de Consiliul UUR ca să fie înscrși pe lista de candidați la alegeri au fost:

- 1) Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele UUR;
- 2) Vasile Pasenciuc, prim-vicepreședintele UUR Maramureș;
- 3) Bogdan Moisei, prim-vicepreședintele UUR București;
- 4) Lucia Mihoc, președinta Organizației UUR Suceava;
- 5) Ivan Liber, prim-vicepreședinte, președintele Organizației Caraș-Severin;
- 6) Irina Liuba Horvat, secretar general al UUR, președinta Organizației județene Satu Mare.

După cum se prezintă situația, conducerea UUR a căutat ca la alegerile parlamentare să fie reprezentanți din cele mai importante regiuni unde trăiesc ucrainenii (Maramureș, Suceava, Banat și București, Tulcea).

Consider că orientarea Consiliului (Rada) UUR de a propune candidați din toate zonele țării a fost democratică, dar nu li s-a dat ocazia alegătorilor din aceste zone să-și voteze candidații. Cred că mulți alegători din Bucovina, Banat, Tulcea, București și Satu Mare au avut speranța ca să-și voteze reprezentanții lor, dar din păcate nu i-au putut găsi pe buletinele de vot din cauză că unii „binevoitori” așa-numiți „reprezentanți ai tuturor ucrainenilor” au făcut toate demersurile posibile și imposibile ca să împiedice candidaturile reprezentanților Uniunii Ucrainenilor.

De votarea candidaților lor s-au bucurat unii alegători ucraineni și simpatizanții lor din județul Maramureș care au considerat că ucrainenii din România au dreptul de a avea un reprezentant în Parlamentul României.

Meritul important în alegerea deputatului Uniunii Ucrainenilor din România îl are Organizația județeană Maramureș care s-a mobilizat exemplar și într-un scurt timp a întocmit lista de susținători așa cum a prevăzut Legea privind alegerea Senatului și Camerei Deputaților nr.208/2015, art.54(2).

Campania electorală a fost susținută de candidații propuși pe listă, cât și de ceilalți membri ai Comitetului UUR Maramureș.

S-au făcut mai multe deplasări în localitățile cu populație majoritar ucraineană, în zile de târguri unde s-a stat de vorbă cu cetățenii localităților respective, cu care ocazie s-a prezentat și programul deputatului UUR. Organizațiile locale ale UUR din Maramureș au convocat adunări generale și au discutat cu membrii UUR despre situația în care se află Uniunea și rolul important pe care îl are un deputat al etniei ucrainenilor în Parlamentul României.

Consiliul UUR m-a delegat pe mine să reprezint Uniunea Ucrainenilor din România în Biroul Electoral al circumscripției nr.26 Maramureș pentru alegerea Senatului și a Camerei Deputaților din anul 2016.

Dar și propunerea mea a fost contestată de unii „binevoitori”. Contestarea care a fost pusă în discuție în Biroul Electoral Județean Maramureș și face obiectul procesului-verbal încheiat la data de 2 noiembrie 2016 cu ocazia completării Biroului Electoral al circumscripției nr.26 județul Maramureș cu reprezentanți ai partidelor politice, organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale. În procesul-verbal se specifică: „Conform art.13, alin. (8)

din Legea nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, completarea birourilor electorale de circumscripție cu reprezentanții partidelor politice, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice și alianțelor electorale care participă la alegeri, ale căror date privind identitatea au fost comunicate conform alin.(6), în ordinea numărului candidaturilor definitive în circumscripția electorală respectivă. În caz de egalitate a numărului de candidaturi, ordinea de completare a biroului electoral de circumscripție, până la concurența numărului maxim de membri, se stabilește prin tragere la sorți, în ședință publică.

Văzând adresa B.E.C nr.294/31.10.2016 potrivit căreia completarea birourilor electorale de circumscripție conform art.13 alin.8 din Legea nr.208/2015 se va face avându-se în vedere candidaturile care sunt definitive la data completării birourilor electorale;

Luând în considerare Decizia nr. 2348/A/02 .11.2016 a Curții de Apel Cluj prin care au fost admise candidaturile propuse de Uniunea Ucrainenilor din România la alegerile parlamentare din anul 2016 pentru Senat și Camera Deputaților,

Ținând cont de împrejurarea că au fost înregistrate în termen legal următoarele propuneri de reprezentanți în Biroul Electoral de Circumscripție nr. 26 Maramureș,

Partidele politice neparlamentare/organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale care au depus candidaturi la Biroul Electoral de Circumscripție nr. 26 județul Maramureș, au propus pentru completarea biroului, în a doua etapă, următorii reprezentanți: domnul Buciuta Ștefan, reprezentant al Uniunii Ucrainenilor din România, desemnat prin adresa nr.2.102/04.10.2016, înregistrată la Biroul Electoral de Circumscripție nr. 26 județul Maramureș sub nr.14/05.10.2016.

Se completează Biroul Electoral de Circumscripție nr. 26 județul Maramureș cu reprezentanții propuși de partidele neparlamentare/organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale ale căror candidaturi au rămas definitive, după cum urmează: domnul Buciuta Ștefan, reprezentant UUR”.

Deci, nici cu această ocazie contestatarii nu au avut sorți de izbândă.

Rezultatele alegerilor parlamentare din 2016 pe localități unde Uniunea Ucrainenilor are organizații se prezintă astfel la voturi valabile: Baia Mare - 79, Sighetu Marmăției - 130, Vișeu de Sus - 10, comuna Bistra - 99, comuna Bocicoiu Mare - 103, comuna Poienile de sub Munte - 154, Remeți - 108, Repedea - 43, Rona de Sus - 214, Ruscova - 142.

Se pot aminti și alte localități din Maramureș unde s-au obținut voturi multiple cum ar fi Rona de Jos, Bârsana, Bogdan Vodă, Borșa, Ocna Șugatag, Câmpulung la Tisa, Sarasău, Strâmtura, Vadul Izei, Vișeu de Jos, ceea ce ne determină să credem că acolo trăiesc ucraineni sau simpatizanții lor.

Rezultatele bune obținute la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016 de Uniunea Ucrainenilor din România în județul Maramureș au condus Biroul Electoral Central la recunoașterea alegerii unui deputat la nivel național aparținând minorității naționale ucrainene și anume a primului înscris pe lista de candidați în persoana domnului Nicolae Miroslov Petrețchi (Legea nr.208/2015, art.56(1)).

Toată strădania intrușilor care au încercat să se autopropună drept candidați la alegerile parlamentare din 11 decembrie 2016 a fost zadarnică, ceea ce demonstrează că minciuna are picioare scurte sau că adevărul iese întotdeauna la suprafață, iar nemernicia este întotdeauna dezaprobată de oameni adevărați.

Ștefan BUCIUTA,
președinte de onoare al UUR

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE PE ANUL 2017

IANUARIE			Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
MARAMUREȘ					
1). A 24-a ediție a Festivalului internațional de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni	ianuarie	Sighetu Marmației			
SATU MARE					
1). Participare la Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni (ediția a 24-a)	ianuarie	Sighetu Marmației			
2). Întrunirea Comisiei pentru probleme sociale	ianuarie	Satu Mare			
CLUJ					
1). Sărbătorile de iarnă la ucraineni pe stil vechi: Crăciunul, Revelionul, Boboteaza (analiză și evocare)	ianuarie	Cluj-Napoca			
ARAD					
1). Tradiții de Anul Nou la ucraineni (ediția a III-a)	ianuarie	Chișlaca			
CARAȘ-SEVERIN					
1). Participare la Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri de iarnă la ucraineni (ediția a 24-a)	10-15 ianuarie	Sighetu Marmației			
2). Obiceiuri de iarnă la ucraineni, cântec și joc	13 ianuarie	Caransebeș			
TIMIȘ					
1). Evocarea sărbătorilor de iarnă la ucrainenii din Timiș	6-7 ianuarie	Timișoara			
BUCUREȘTI					
1). 420 de ani de la nașterea cărturarului de talie europeană, mitropolit al Ucrainei, Petru Movilă	3 ianuarie	București			
GALAȚI					
1). Evocarea poetului M. Eminescu (opera tradusă în limba ucraineană) și a scriitorului Ștefan Tcaciuc	ianuarie	Galați			
TULCEA					
1). Tradiții și obiceiuri de iarnă la ucraineni	6-16 ianuarie	toate organizațiile locale			
2). Masă rotundă „Poetul și jurnalistul Mihai Eminescu dedicat cauzei naționale“	15-20 ianuarie	Tulcea			
IAȘI					
1). Simpozion „Crăciunul la ucraineni“	7 ianuarie	Iași			
2). Masterclass pentru coordonatorii grupurilor de dansuri ucrainene	ianuarie - februarie	Iași			
3). Evocare literară „Ș. Tcaciuc, Mihai Eminescu, in memoriam“	15 ianuarie	Iași			
4). Ziua studentului (masă rotundă)	22 ianuarie	Iași			
SUCEAVA					
1). Eminescu și Ucraina	15 ianuarie	Suceava			
UFUR					
1). Concert de colinde „Să ne bucurăm de nașterea lui Hristos“	ianuarie	Sighetu Marmației			
FEBRUARIE					
MARAMUREȘ					
2). Simpozion „Ziua internațională a limbii materne“	21-22 februarie	Sighetu Marmației			
SATU MARE					
3). Concurs pentru elevi: „Limba maternă – cea mai de preț comoară“	21 februarie	Micula			
CLUJ					
2). Ziua internațională a limbii materne	februarie	Cluj-Napoca			
Denumirea acțiunii/proiectului			Data desfășurării	Locul desfășurării	
3). 205 ani de la nașterea scriitorului și fabulistului Ievhen Hrebinka (1812-1848)	februarie	Cluj-Napoca			
ARAD					
2). Ziua internațională a limbii materne: „Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim“	22 februarie	Tîrnova			
CARAȘ-SEVERIN					
3). Șezătoare literară, recital de poezii și ghicitori, momente vesele	18 februarie	Zorile			
TIMIȘ					
2). Ziua internațională a limbii materne	19-20 februarie	Timișoara			
BUCUREȘTI					
2). Două decenii de activitate a ansamblului artistic ucrainean „Zorea“	februarie	București			
3). Serată literară româno-ucraineană. Ziua internațională a limbii materne	februarie	București			
TULCEA					
3). Participarea la Festivalul internațional de colinde, datini și obiceiuri	10-20 ianuarie	Tulcea			
4). Concurs de recitare a poeziei și de interpretare a cântecului și dansului tradițional ucrainean	1-25 februarie	toate organizațiile locale			
5). Ziua internațională a limbii materne	20-22 februarie	Tulcea			
6). Inaugurarea atelierului de creație	20-28 februarie	Tulcea			
IAȘI					
5). Simpozion „Ziua limbii materne. Istoricul și semnificația evenimentului“	19 februarie	Iași			
6). Masă rotundă și activități practice-demonstrative pe tema „Istoricul bucătăriei ucrainene“.	26 februarie	Iași			
SUCEAVA					
2). Ziua internațională a limbii materne	22 februarie	Bălcăuți			
3). Comemorarea scriitorilor ucraineni din Bucovina	februarie	Ipoțești			
BOTOȘANI					
1). Ziua internațională a limbii materne	februarie	Cândești			
COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR					
1). Ziua internațională a limbii materne	21 februarie	Colegiul Național „Julia Hasdeu“, Lugoj, jud. Timiș			
MARTIE					
MARAMUREȘ					
3). Simpozion „Rolul femeii ucrainene în societate“	5 martie	Sighetu Marmației			
4). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	10-12 martie	Sighetu Marmației			
SATU MARE					
4). Masă rotundă „Femeia ucraineană în societate“	8 martie	Satu Mare			
5). „Cunună de onoare marelui Cobzar Taras Șevcenko“	martie	Satu Mare, Micula			
CLUJ					
4). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	martie	Cluj-Napoca			

(Continuare în pagina a 6-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE PE ANUL 2017

Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
ARAD			SATU MARE		
3). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	martie	Tîrnova	6). Întâlnire cu personalitățile culturii ucrainene	aprilie	Micula
CARAȘ-SEVERIN			CLUJ		
4). a). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861); b). Ziua Internațională a Femeii	4 martie	Reșița	5). Literatura și publicistica ucrainenilor din România (întâlnire cu scriitorii și jurnaliștii ucraineni)	aprilie	Cluj-Napoca
TIMIȘ			CARAȘ-SEVERIN		
3). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	9-10 martie	Lugoj	5). Simpozion „Migrația ucrainenilor din regiunea Subcarpatică spre Banat“	aprilie	Copăcele
4). Rolul femeii în păstrarea identității ucrainene. Ziua Femeii	8 martie	Timișoara	TIMIȘ		
BUCUREȘTI			5). Atelier de creație „Creatori de artă ucraineană“ (poezie, pictură, sculptură)	23-24 aprilie	Timișoara
4). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	martie	București	BUCUREȘTI		
5). Ziua Internațională a Femeii	martie	București	7). Paștele la ucraineni	17 aprilie	București
GALAȚI			8). Seară culturală interetnică „Simfonii de primăvară“	aprilie	București
2). Ziua Internațională a Femeii	8 martie	Galați	TULCEA		
3). Omagiu memoriei poetului Taras Șevcenko	14 martie	Galați	9). Concurs „Cel mai bun sportiv al comunității la șah, tenis de masă și fotbal“	15-25 aprilie	Tulcea
TULCEA			10). Festivalul Bujorilor – tradiție și continuitate la ucraineni	20-30 aprilie	Fântâna Mare
7). Ziua Internațională a Femeii „Rolul mamei în păstrarea identității ucrainene“	8 martie	toate org. loc.	IAȘI		
8). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	20-31 martie	Tulcea, Sulina	10). Simpozion dedicat zilei monumentului și locurilor istorice.	23 aprilie	Iași
IAȘI			11). Simpozion „Ziua internațională a cărții și a dreptului de autor“	23 aprilie	Iași
7). Simpozion „Ziua internațională a dreptului femeilor și a păcii“ „Ziua internațională a scriitorilor“	5 martie	Iași	SUCEAVA		
8). Simpozion „Receptarea operei lui Șevcenko în România“	martie	Iași	7). Obiceiuri de Paște la ucraineni	aprilie	Paltinu
9). Simpozion „Ziua internațională a poeziei – poezia lui Șevcenko în limbile minorităților din Iași“. Prezentarea scriitorilor ucraineni din Bucovina.	26 martie	Iași	8). Istoria și tradițiile ucrainenilor din România – concurs național.	aprilie	Suceava
SUCEAVA			BOTOȘANI		
4). Rolul femeii în păstrarea limbii materne – Ziua Internațională a Femeii	8 martie	Suceava	4). Încondeierea ouălor. Expoziție de cusături. Culegerea materialelor pentru album.	15-16 aprilie	Rogojești
5). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861)	martie	Suceava	5). Suntem alături de botoșăneni la Ziua Municipiului Botoșani	24 aprilie	Botoșani
6). Olimpiada de limba ucraineană (etapa județeană)	martie	Suceava	OTUR		
BOTOȘANI			3). „Forumul tineretului ucrainean din România“ - necesitatea implicării tineretului ucrainean în activitățile civice (la care participă toate organizațiile județene ale UUR și OTUR)	28 aprilie-5 mai	Sighetu Marmăției
2). Concurs interdisciplinar «Revista școlii mele»	10 martie	Mihăileni	UFUR		
3). 203 ani de la nașterea poetului Taras H. Șevcenko (1814-1861). „Pentru tine dragă doamnă“	4-5 martie	Botoșani	2). Dezbateri pe tema prevenirii cancerului uterin și a cancerului de sân: „Prețuiește-ți viața“	aprilie	în toate organizațiile județene UUR din Maramureș
OTUR			3). Dezbateri pe tema prevenirii violenței domestice „Violența, arma celor slabi“	aprilie	în toate organizațiile județene UUR din Maramureș
1). „Împădurirea Maramureșului drag“ - acțiune de plantat copaci în pădurile maramureșene	martie	Rona de Sus, Poienile de sub Munte	COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR		
2). „Cupa OTUR“ – Campionatul național de minifotbal, ediția a II-a (la care participă toate organizațiile județene a UUR și OTUR)	31 martie-2 aprilie	Cluj-Napoca	2). Olimpiada de Limba și literatura ucraineană, etapa județeană	martie	Județele MM, SV, BT, SM, AR, TM, CS, TL
COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR			3). Concursul național „Istoria și tradițiile ucrainenilor“	31 martie-2 aprilie	Colegiul Național „Mihai Eminescu“, Suceava
APRILIE			COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR		
MARAMUREȘ			4). Olimpiada de Limba și literatura ucraineană, etapa națională	19-22 aprilie	UBB Cluj-Napoca
5). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (etapa județeană)	9 aprilie	Rona de Sus	MAI		
6). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (etapa națională)	23 aprilie	Sighetu Marmăției	MARAMUREȘ		
SATU MARE			7). Cinstirea veteranilor de război	7 mai	Poienile de sub Munte
SATU MARE			8). Spectacol artistic „Cântece și dansuri ucrainene pe Valea Rus ๑ ๖i“	21 mai	Ruscova
SATU MARE			7). Ziua cămășii ucrainene	mai	Micula

(Continuare în pagina a 7-a)

PLANUL DE ACȚIUNI/PROIECTE CULTURALE PE ANUL 2017

Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării	Denumirea acțiunii/proiectului	Data desfășurării	Locul desfășurării
CLUJ			CLUJ		
6). Ziua Victoriei în cel de-al Doilea Război Mondial. Memorie, istorie și rugă ucraineană	mai	Cluj-Napoca	8). 115 ani de la nașterea poetului și prozatorului Iuri I. Ianovskyi (1902-1954)	iunie	Cluj-Napoca
7). Deplasarea cu trupa de teatru «Жар-птиця» („Pasărea de foc“) din cadrul Org. jud. Cluj a UUR la Org. jud. Botoșani.	mai/ iunie	Botoșani	ARAD		
ARAD			5). Sărbătorirea a 30 de ani de la stabilirea primilor ucraineni în jud. Arad	iunie	Tîrnova
ARAD			CARAȘ SEVERIN		
4). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (etapa județeană)	mai	Tîrnova	7). 1 iunie „Să ne cunoaștem județul“ (excursie pe Clisura Dunării)	3 iunie	Clisura Dunării
CARAȘ-SEVERIN			TIMIȘ		
6). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (etapa județeană)	12 mai	Caransebeș	8). Tradiții culinare ale ucrainenilor din Banat	6 iunie	Timișoara
TIMIȘ			9). Caravana Ucraineană	10-11 iunie	Gottlob, Remetea Mică
6). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (fază județeană)	5 mai	Știuca	BUCUREȘTI		
7). Concurs de interpretare a cântecului ucrainean	26 mai	Dragomirești	10). Aniversarea scriitorilor ucraineni: Iuri I. Ianovskyi (1902-1954) și Ievhen Huțalo (1937-1995)	iunie	București
BUCUREȘTI			GALAȚI		
8). „Ziua Europei“ și „Zilele culturii ucrainene“	9 mai	București	5). Participarea la expoziția de carte, publicații și fotografie, organizată de cele 10 comunități etnice din Galați	iunie	Galați
9). Sărbătorirea sfinților Chiril și Metodiu, fondatorii literaturii slave	24 mai	București	TULCEA		
TULCEA			13). Ziua copilului în familia ucraineană. Concurs – cel mai bun recitator, interpret și dansator	1-5 iunie	Tulcea
11). „Spivaiemo i jarymo pyrohy“. Întâlnire artistică și gastronomică ucraineană	1-10 mai	Letea	14). Festival de film documentar și artistic „Căzăcimea reflectată în arta cinematografică“	10-20 iunie	Tulcea, Sulina, Caraoman, Sf. Gheorghe, Letea, Chilia Veche, Pardina, Telița, Ciucurova, Fântâna Mare, Ceatalchioi
12). Zilele culturii ucrainene	6-7 mai	Sf. Gheorghe			
IAȘI			SUCEAVA		
12). Masă rotundă „Personalități ucrainene care au legătură cu Iașul“	21 mai	Iași	SUCEAVA		
SUCEAVA			13). Ziua internațională a copilului	1 iunie	Suceava
9). Ucrainenii din Bucovina – sesiune de comunicări științifice	mai	Siret	14). Festivalul internațional de muzică de estradă ucraineană în memoria lui Nazarie Iaremciuk	iunie	Negostina
10). Specificul culturii ucrainene în context multicultural	mai	Brodina	15). Conviețuiri, ediția a XXIV-a	iunie	Rădăuți
11). Cupa minorității ucrainene la sporturi de echipă, ediția de primăvară	mai	Negostina	BOTOȘANI		
12). Concurs de recitare a poeziei ucrainene (fază județeană)	mai	Bălcăuți	8). Ziua internațională a copilului	1 iunie	Dorohoi
BOTOȘANI			OTUR		
6). Noaptea muzeelor	17 mai	Botoșani	5). Finala „Miss Vyșyvanka“ – concurs de frumusețe (la care participă toate organizațiile județene ale UUR și OTUR)	iunie	București
7). Călătoria mea multiculturală	20 mai	Botoșani	UFUR		
OTUR			4). Excursie la mormântul lui Taras Șevcenko	mai	Kaniv (Ucraina)
4). „Flashmob“ – Ziua iei ucrainene	18 mai	Sighetu Marmăției - Lic. „Taras Șevcenko“	COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR		
UFUR			5). Simpozion Internațional – Comunicare interculturală româno - ucraineană. Direcții și perspective	mai	Suceava
COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT UUR			IUNIE		
IUNIE			MARAMUREȘ		
MARAMUREȘ			9). Prezentare de obiceiuri și tradiții ucrainene „Vara la stână“	iunie	Rona de Sus
SATU MARE			SATU MARE		
8). Program artistic pentru copiii ucraineni „Copilărie, fantezie, vis și realitate“	iunie	Micula	Nicolae Miroslav Petrețchi, președintele UUR Mihai Traista, președintele Comisiei de Cultură		
9). Drumeț în țara mea (excursie)	iunie	excursii în org. jud. UUR			

(Continuare în numărul următor)

Mirifica lume a ucrainenilor

Dacă ai credință adevărată în bunul Dumnezeu, atunci și El te ajută în toate. Ucrainenii sunt oameni cu suflet mare, cu inimă plină de bunătate și cu o imensă credință în Dumnezeu.

Iarna aceasta ne-a cam dat bătaie de cap, nu prea se putea ieși din case din cauza viscolului, a vântului puternic și a gerului năpraznic, a zăpezilor abundente care au închis multe drumuri, dar atunci când ucrainenii sărbătoreau pe stil vechi Nașterea Mântuitorului, a Sf. Vasile cel Mare de Anul Nou și Botezul Domnului (Boboteaza), parcă totul s-a schimbat dintr-odată. Soarele a zâmbit și a ieșit dintre nori, drumurile erau libere pentru circulație, temperatura aerului a fost prielnică iernii.

La 15 ianuarie 2017, la Sighetu Marmației, pe meleaguri maramureșene s-a desfășurat cel de-al 24-lea Festival de colinde, datini și obiceiuri la ucraineni. Ca de fiecare dată au fost prezente foarte multe grupuri și formații de colindători. Este un festival internațional la care au participat ucraineni din Ucraina, Ungaria, Franța, ucraineni din județele

țării noastre. S-au prezentat pe scenă 23 de formații care au prezentat cele mai alese colinde și obiceiuri specifice. Din județul Suceava a participat Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei“.

Duminică dimineața toate grupurile au participat la Sf. Liturghie de la Biserica ucraineană, după care s-a format coloana pentru parada portului ucrainean specific fiecărei zone, îndreptându-se spre sala de festivități.

Vor scrie poate și alții despre frumosul program artistic prezentat pe scenă care merită apreciat cu nota maximă, dar eu aș vrea să spun că ucrainenii sunt cei mai iubitori oameni ai folclorului autentic, care au scormonit în lada de zestre

și au scos la iveală tot ce e mai frumos și mai minunat.

Această excursie din Suceava pe meleaguri maramureșene a fost pentru noi ca o gură de aer proaspăt după atâta ger și viscol, a fost o binecuvântare de la Dumnezeu pentru credința noastră, pentru curajul nostru și pentru că nouă ne place mult să cântăm ucrainește. Nu voi da nici un nume al celor prezenți din grupul nostru, dar câteva ipostaze vor dovedi frumusețea acestei deplasări mirifice. Am trecut și pe la Mănăstirea Bârsana, care este construită din lemn în totalitate, fără nici un cui, numai prin îmbinare. Treceam Carpații noștri și ne minunam de câtă frumusețe am avut parte, parcă ne luau în brațe și ne ridicau pe crencele falnicilor brazi încărcăți cu promoroacă. Se spune că dacă e Bobotează pomii sunt încărcăți cu promoroacă vom avea un an cu rod bogat. Dă, Doamne!

Tot drumul am cântat, am colindat, am admirat mirifica lume a peisajului românesc. Iarna e frumoasă când nu e prea friguroasă, iar noi am avut parte de ea în cele 3 zile, că după aceea iar s-a schimbat vremea. Un vechi proverb spune: „Unde punem noi mâna, pune și Dumnezeu mila“.

Mulțumim organizatorilor, mulțumim celor care ne-au invitat, totul a fost impecabil.

Felicia GRIGORAȘ

SĂRBĂTOAREA MINORITĂȚILOR LA SIRET

România, patria noastră frumoasă, poate fi asemănată cu un buchet imens de flori multicolore, care este așezat într-o vază, Marea Neagră, de unde își trage apa pentru a se menține mereu proaspătă.

Românii conviețuiesc și sunt înconjurați de multe alte etnii, fiecare cu specificul său, cu tradițiile și obiceiurile sale, cu portul specific, iar fiecare popor are frumusețea sa.

Ce poate fi mai minunat decât să se prindă toți într-o oră a etniilor și să-și etaleze tot ceea ce au mai frumos, mai reprezentativ. Ne bucurăm că și ucrainenii din cele patru zări ale țării fac parte din acest minunat buchet de flori și nu sunt puțini, este a 3-a minoritate ca număr, după ultimul recensământ.

La 18 decembrie 2016, când se sărbătorește Ziua Minorităților, pe scena Casei de Cultură „Mihai Teliman“ din Siret, județul Suceava, au urcat pe scenă câteva formații artistice ca să-și exprime talentul specific și bucuria că fac parte din această frumoasă țară. Acțiunea face parte din proiectul „Crăciun în Bucovina“ al Consiliului Județean Suceava. Bucovina este acea parte a țării binecuvântată de Dumnezeu și de Maica Domnului unde se întâlnesc mai multe etnii într-o bună înțelegere, iar ca număr ucrainenii dețin majoritatea. Aici trăiesc ucraineni, polonezi, ruși-lipoveni, germani, evrei, rromi etc.

Centrul Cultural Bucovina, Consiliul Județean Suceava și Primăria orașului Siret, având ca parteneri Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Suceava și Uniunea Polonezilor din România, au avut ca scop promovarea autenticității specifice fiecărei etnii. Târnara prezentatoare Ilinca Haiura din Siret a anunțat programul zilei și formațiile care vor evolua pe scenă: ansamblul muntenilor polonezi „Solonceanka“ din Solonețul Nou, comuna Cacica, coordonator Ana Zelonca; ansamblul ucrainean „Kozaciok“ din Bălcăuți, coordonator prof. Petru Șoiman; ansamblul „Florile Guliei“ al rromilor din Gulia, comuna Dolhasca,

„Kolomyika“, copii și adulți (separat) din Siret, coordonator prof. Zirca Ianoș; grupul vocal românesc „Dor bucovinean“ tot din Siret, coordonator prof. Vasile Huțanu.

Ziua Minorităților Naționale este sărbătorită de toate minoritățile etnice din țara noastră și promovează diversitatea culturală, conviețuirea armonioasă, respectul reciproc și tot ceea ce are mai frumos și mai valoros fiecare popor în parte.

Felicia GRIGORAȘ,
Negostina

Elevii Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” au participat la două festivaluri de colinde

Sufletul omului este hrănit și crescut cu noțiunea reală a existenței unui Creator atotputernic și bun, căruia toate îi sunt supuse. Creștinismul își are izvorul în minunata Întrupare a Fiului lui Dumnezeu.

Prin actul Întrupării, Dumnezeu S-a sălășluit între oameni, făcând ca sărbătoarea Nașterii Sale ca om să fie bucuria imensă ce îmbracă această zi prin cântările de slavă și prin colindele, obiceiurile și datinile născute din impulsuri proprii sensibilității creștine. În fiecare an Nașterea Domnului trăiește în amintirea creștină, actualizându-se și reînnoindu-se pe pământ.

Crăciunul este sărbătoarea bunătății lui Dumnezeu, care prin Fiul Său, îl salvează pe om, îl eliberează din starea de sclavie și de singurătate, este pătrunderea iubirii în această lume întunecată și rece, în inimile noastre, este sărbătoarea colindelor străbune, a familiei creștine.

Colindatul este o practică rituală veche, de esență creștină, ce cuprinde obiceiurile de iarnă în perioada cuprinsă între 19

decembrie și 19-20 ianuarie (pe stil vechi). Colindele lucesc ca stelele în salba datinilor de Crăciun, de aceea rolul colindelor ocupă locul întâi în formarea religioasă a copiilor din școală. Pe fondul dezvoltării sentimentului

lor religios, al pătrunderii lor în miezul învățaturii dumnezeiești, colindele sunt cele care le străjuiesc ordinea înțelegerii că la Tabor se ajunge trecând mai întâi pe la Betleem locul unde s-a născut Isus Hristos. Organizându-se în cete, copiii

duc din casă-n casă dulcea cântare despre Isus, însuflețiți de gândul că sunt purtătorii mesajului divin.

Realizând sensul acestei responsabilități copiii vor rămâne ca niște mlădițe vii și roditoare în sânul Bisericii străbune, formându-i încă de pe

băncile școlii în cel mai autentic duh ortodox. Ei sunt creștinii de mâine ai acestui neam, învățați să conserve valorile tradiționale și spirituale, concentrate în jurul credinței milenare.

La data de 17 decembrie 2016, elevii Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, cu sprijinul Uniunii Ucrainenilor din România, au participat la Festivalul Național de Folclor „Cum e datina străbună”, ediția a VIII-a, organizat de Clubul Copiilor din Sighetu Marmăției, la care au luat parte grupuri de colindători din țară: Alba, Sălaj, Vaslui,

Iași, Dorohoi, Vatra Dornei, Bistrița Năsăud, Negrești Oaș, din localitățile maramureșene și din străinătate - Ucraina, iar la data de 22 decembrie, la Baia Mare, în amfiteatrul școlii „Dimitrie Cantemir” la Festivalul de colinde „Astăzi s-a născut Hristos”, ediția a XVI-a la care au participat școlile și liceele din județul Maramureș, fiind prezentă și doamna profesor Tilca Mariana, inspector școlar la ISJ Maramureș, și domnul profesor Gavril Pașca, director la Școala Gimnazială „D. Cantemir” din Baia Mare.

Elevii au încântat publicul cu frumoasele colinde tradiționale ucrainene. Aduc mulțumiri conducerii Uniunii Ucrainenilor din România pentru sprijinul acordat, asigurând transportul la aceste festivaluri.

prof. Geta PETREȚCHI

La 18 decembrie 2016, Organizația județeană Timiș a UUR a organizat Festivalul de colinde ucrainene din Banat, ediția a XVI-a, gazda festivalului fiind dl Hleba Gheorghe, președintele UUR Timiș. Invitații acestui festival au fost dl Miculaiciuc Gavrilă, președintele Organizației județene Arad a UUR, două delegații ucrainene din Serbia, una din Novisad și alta din Kula, o delegație din Lviv-Ucraina, toți președinții organizațiilor ucrainene locale, presa, radio Timișoara, TVR Timișoara. Programul a început cu un moment de reculegere în memoria victimelor din Decembrie 1989, după care delegația din Ucraina, care a adus focul din Betleem, a urcat pe

scenă și a împărțit lumânări aprinse pentru toți cei prezenți. Imediat după aceasta gazda festivalului, dl Hleba Gheorghe, a dat startul spectacolului propriu-zis. La acest festival au luat parte ansam-

Festivalul de colinde ucrainene din Banat ediția a XVI-a

bluri ucrainene din Timișoara, Pogonești, Lugoj, Știuca, Giarmata, Remetea Mică, Pădureni, Gelu, Variaș, Zorile, Dragomirești, Cornuțel, dar și din județele Tulcea și Arad, precum și două ansambluri din Serbia, Kula și Novisad. Toți participanții s-au prezentat la un nivel ridicat, foarte bine pregătiți, dovadă fiind aplauzele îndelungate ale spectatorilor care au fost în număr mare. După terminarea festivalului, dl Hleba Gheorghe a mulțumit tuturor participanților, a urât sărbători fericite și la mulți ani, iar în încheiere toți cei prezenți au cântat tradiționala colindă „U Vefleiemî novyna”.

După acest moment, toți cei prezenți au fost invitați la o agapă frățească în acompaniamentul muzicii ucrainene cântate de Trio Hrin.

Ana HRIN

Ziua Unirii se sărbătorește, în fiecare an, la 22 ianuarie. Este ziua în care, în 1919, a fost proclamat Actul unirii Republicii Populare Ucrainene cu Republica Populară Ucraineană de Vest.

Ideea unirii își are sorgintea în unirea pământurilor vechi ruse în jurul tronului domnesc al Kievului. De-a lungul secolelor, pentru realizarea practică a acestei idei au luptat hatmanii ucraineni Bohdan Hmelnytskyi, Ivan Mazepa, Petro Doroșenko, Pylyp Orlyk. În sec. XVIII - începutul sec. XX, această idee și-a găsit expresia în lucrările celor mai valoroși gânditori ucraineni.

O etapă decisivă în realizarea practică a ideii unirii pământurilor ucrainene au constituit-o evenimentele din anii 1917-1919. La 7 noiembrie 1917, a fost proclamată Republica Populară Ucraineană (RPU) în componența căreia au intrat nouă gubernii ucrainene. Sub influența acestor evenimente, la 19 octombrie 1918, a fost proclamată, la Lviv, Republica Populară Ucraineană de Vest (RPUV). Din acel moment, între guvernele RPU și RPUV s-au purtat negocieri privind unirea lor. La 1 decembrie 1918, a fost semnat la

Comunicat de presă privind Ziua Unirii Ucrainei

Fastiv, „Acordul preliminar“ privind unirea RPU cu RPUV în care a fost declarată intenția fermă de creare, în cel mai scurt timp, a unui stat unitar. La 3 ianuarie 1919, Rada Națională a RPUV a adoptat, la Stanislav (Ivano-Frankivsk), Legea privind unirea Republicii Populare Ucrainene de Vest cu Republica Populară Ucraineană de pe Nipru și crearea Republicii Populare. La 21 ianuarie 1919, Adunarea Populară a adoptat, la Chust, alipirea Transcarpatiei la Republica Populară Ucraineană.

Proclamarea Unirii s-a produs la 22 ianuarie 1919. Cele mai importante festivități legate de unire au avut loc în Piața Sfânta Sofia din Kiev.

La această imensă adunare a fost proclamată

unirea Republicii Populare Ucrainene de Vest cu Republica Populară Ucraineană.

Actul unirii a fost profund determinat istoric, fiind bazat pe visul de veacuri al poporului ucrainean de a avea un stat național independent și unitar. El a constituit o puternică manifestare a voinței ucrainenilor de consolidare etnică și teritorială, o dovadă a autoidentificării, a creării națiunii politice care a continuat și în timpul Revoluției Demnității.

Dar, Ucraina a întâmpinat ziua de 22 ianuarie 2014 în război. Serhi Nikoian, Mychailo Jynevskyi, Iuri Verbytskyi, care au luptat pentru o Ucraină unitară și independentă, și-au dat viața pentru acest deziderat.

Ziua Unirii Ucrainei are, în zilele noastre, o importanță politică și de conținut specială pentru cetățenii Ucrainei și pentru ucrainenii de pretutindeni, deoarece ea este marcată în condițiile anexării temporare a Crimeei de către Rusia și susținerii de către Moscova a separatiștilor în unele zone ale regiunilor Donețk și Luhansk.

Ambasada Ucrainei în România

Ziua Minorităților la Tulcea

După cum se știe, la 18 decembrie 1992, Adunarea Generală a ONU a adoptat „Declarația cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, lingvistice și religioase“. România, la rândul său, prin H.G. nr.881 din 1998 a adoptat această declarație, stabilind ca data de 18 decembrie a fiecărui an să devină Ziua Minorităților Naționale din România. Astfel, Ziua Minorităților Naționale este sărbătorită de toate minoritățile naționale, care sunt reprezentate în Parlamentul României: maghiari, romi, ucrai-

neni, polonezi, germani, evrei, ruși-lipoveni, armeni, sârbi, turci, tătari, celi, slovaci, ruteni, greci, italieni etc. Ca în fiecare an, și la Tulcea, acest important eveniment nu a fost trecut cu vederea, ci dimpotrivă, Consiliul Județean Tulcea în parteneriat cu minoritățile etnice l-au marcat cum se cuvine, arătând încă o dată că în Dobrogea, ținut binecuvântat de Dumnezeu, armonia, toleranța, traiul în comun sunt o constantă proactivă desprinsă din contextul european al diversității culturale din cadrul Uniunii Europene.

Conform calendarului cu principalele proiecte culturale, Consiliul Județean, prin Centrul Cultural „Jean Bart“, a organizat în după-amiaza zilei de 18 decembrie, în sala mare a Teatrului „Jean Bart“ „Festivalul Multietnic“, ediția a XVI-a.

Intrată deja în tradiție la Tulcea, de data aceasta, sărbătoarea etniilor a cunoscut o amploare deosebită datorită faptului că a fost un eveniment organizat, în care ansamblurile minorităților etnice din județul nostru au urcat pe scena teatrului cu programe artistice deosebite, susținute de tineri aparținând etniilor, dar și de calitatea publicului participant la acest mare eveniment.

Astfel, manifestarea a fost deschisă de prefectul județului Tulcea, Alexandru Cristian Iordan, care ne-a felicitat și ne-a încurajat spunând următoarele: „De aproape 20 de ani, la 18 decembrie,

sărbătorim Ziua Minorităților Naționale din România. Pentru Dobrogea, una dintre zonele cu cea mai mare varietate etnică din țara noastră, sărbătoarea este cu atât mai importantă. În provincia noastră conviețuiesc de sute de ani comunități etnice cu tradiții religioase, lingvistice și culturale specifice. Toate etniile conlocuitoare sunt, alături de români, proprietarii de drept ai Dobrogei. Pacea acestui ținut se datorează traiului liniștit în comun. Trăim în pace pentru că suntem diferiți“.

Au urcat pe scenă, primarul orașului Tulcea, Constantin Hoge, împreună cu președintele Consiliului Județean Tulcea, Horia Teodorescu, iar în cuvântul său, primarul orașului a reiterat respectul față de etniile trăitoare în județul nostru și faptul că armonia este o constantă și datorită contribuției permanente și proactive atât a populației majoritare, cât și a etniilor din județ.

La rândul său, președintele Consiliului Județean Tulcea, Horia Teodorescu, a apreciat rezultatele pozitive și conclucrarea permanentă între administrația locală și minor-

rități dând ca exemplu materialul înregistrat și promovat de neobositul și mereu tânărul maestru coregraf Roman Jora, etnic și dumnealui, care susținut financiar de Consiliul Județean a imprimat câteva CD-uri cu cântece și dansuri tradiționale specifice minorităților din Dobrogea și o importantă carte unde cântecele și dansurile sunt în mod profesionist descrise și prezentate.

Ulterior am fost informat că anul acesta, 2017, va ieși de sub tipar materialul referitor la etnia noastră ucraineană, material ce va cuprinde cântece și dansuri tradiționale specifice aduse de strămoșii noștri în urmă cu aproximativ 300 de ani care încă se mai regăsesc și se mai aud în satele ucrainene din județul nostru. Manifestarea a continuat cu înmânarea diplomelor de excelență oferite de către președintele Horia Teodorescu tuturor reprezentanților minorităților din județ, un gest elegant de respect și apreciere a activității noastre.

După încheierea momentului oficial, pe scena Centrului Cultural „Jean Bart“ din Tulcea, gazda noastră generoasă, au urcat rând pe rând, reprezentanții etniilor prezente la manifestare.

Minoritatea noastră a fost reprezentată cu suc-

ces de ansamblul de cântece și dansuri, „Zadunaiska Sici“ din Tulcea.

Echipa de copii coordonată de Ștefana Cernencu a prezentat pe scenă un program de cântece, dansuri și colinde ucrainene, bine structurat, program care a impresionat prin muzicalitate, estetică, armonie scenică, dublate de bucuria copiilor, precum și de eleganța costumelor.

Au urcat apoi pe scenă tinerii noștri coordonați de către Diana Arghir și Octavian Vasiliev, care au prezentat o suită de dansuri tradiționale ucrainene deosebite, pline de tinerețe, grație, eleganță, prezență scenică, manifestări care pe bună dreptate au generat multă emoție în rândul participanților la spectacol.

Prezența tinerilor noștri pe scenă l-a determinat pe reprezentantul unei alte comunități să-mi spună la finalul manifestării că tinerii săi în comparație cu ai noștri „au prezentat pe scenă doar costumele tradiționale și atât“.

Manifestarea propriu-zisă s-a încheiat către seară când, prin grija Consiliului Județean Tulcea, toți participanții la spectacol au fost premiați cu câte un cadou care a constat în dulciuri oferite cu generozitate ca semn al prețurii pentru contribuția adusă la actul artistic prestat pe scena Centrului Cultural „Jean Bart“ din Tulcea.

La final, mă simt dator să mulțumesc copiilor și coordonatorilor acestora, care în ciuda timpului liber limitat au găsit resurse afective și de timp

pentru a pregăti și prezenta publicului din Tulcea și nu numai, în condiții de total voluntariat, un program artistic bine conturat cu accente deosebite pe arta și tradiția ucraineană, menit să aducă un moment de bucurie în sufletele spectatorilor. Totodată țin să mulțumesc organizatorilor pentru efortul depus în pregătirea și desfășurarea manifestării pentru a celebra cum se cuvine ziua de 18 decembrie, o adevărată sărbătoare a minorităților trăitoare în județul nostru.

Dumitru CERNENCU,
președintele Organizației județene
Tulcea a UR

„420 de ani de la nașterea și 370 de ani de la moartea mitropolitului Kievului, Galiției și întregii Ucraine, sfântul Petru Movilă“

Când s-au împlinit 400 de ani de la nașterea mitropolitului Kievului, Haliciului și al întregii Ucraine, Petru Movilă, Ucraina l-a canonizat pe acest faimos mitropolit de origine română.

Iar Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat, în martie 2002, prăznuirea Sfântului Ierarh Petru Movilă, mitropolitul Kievului, la 22 decembrie (data mutării sale la Domnul). Biserica

ucraineană l-a sărbătorit, în acest an aniversar, pe parcursul unei luni întregi.

Organizația municipală București a UUR și-a propus să desfășoare, la 7 ianuarie 2017, acțiunea „420 de ani de la nașterea și 370 ani de la moartea mitropolitului Ucrainei, sfântul Petru Movilă“.

Această acțiune am reușit s-o realizăm prin intermediul bisericii ucrainene din București care are ca hram „Sf. Petru Movilă“ și care a oferit, împreună cu Biserica „Sf. Ilie“, locația atât pentru slujbă, cât și pentru conferință și apoi pentru masa festivă. Ne-am bucurat și de susținerea Ambasadei Ucrainei în România.

Având în vedere că această acțiune a coincis cu sărbătorirea Crăciunului pe stil vechi, a fost organizată o slujbă religioasă, la care a fost prezent ca oaspete de la mănăstirea maramureșeană Ruscova, pr. Ieromonah Boci-corec Ivan – Ignatie, slujind împreună cu părintele paroh Dumitru Colotelo. Corul bisericii, alcătuit în parte din membrii formației „Zorea“, i-a încântat pe credincioși cu un scurt concert de colinde ucrainene.

La ceremonie ne-au onorat cu prezența oaspeți de seamă, care au și luat cuvântul la conferință, precum: ministrul secretar de stat al Secretariatului de Stat pentru Culte, dl Victor Opaschi, dl director Stelian Gomboș de la aceeași instituție, dl Ievhen

Levytkyi, însărcinatul cu afaceri a.i. al Ucrainei în România, dl Ion Robciuc, redactor-șef al revistei „Curierul ucrainean“, dl Nicolae Havrileț, președinte al ANRE. Domnul Bogdan Halic, doctor în

La mulți ani, Ion Robciuc!

La 11 ianuarie 2017, domnul Ion Robciuc a pășit calendaristic în al 81-lea an de viață. Cu ocazia acestei frumoase vârste, domnia sa a primit numeroase mesaje de felicitare de la prieteni, colegi și cunoștințe. Redăm mai jos unul dintre aceste mesaje, semnat de dna Iaroslava-Oresea Colotelo, președinta Organizației municipale București a UUR: „Cele mai sincere felicitări cu prilejul zilei Dvs. de naștere!

Noi toți din familia Colotelo vă dorim multă sănătate, fericire, bunăstare Dvs., soției Dvs. și minunatei Dvs. familii!

Întreaga perioadă în care ați fost prim-vicepreședinte al UUR, v-ați îndeplinit această funcție cu discreție, onestitate și înțelepciune. Dumnezeu să vă dăruiască putere și sănătate pentru a mai putea sluji mulți ani cu bucurie și liniște sufletească comunitatea ucraineană, pe Dumnezeu și tradițiile noastre ucrainene.

Aceleași urări vă transmit membrii Organizației municipale din București a UUR care vă poartă o deosebită considerație și respect.

Fiți binecuvântat de izvorul tuturor binecuvântărilor cu ani mulți, sănătate și bucurie a creativității!“

Redacția „Curierului ucrainean“

istorie, a ținut o interesantă prelegere despre personalitatea istorică a mitropolitului Petru Movilă.

Masa festivă s-a desfășurat în trapeza bisericii, fiind pregătită de câteva vrednice femei credincioase.

Toți cei prezenți, reprezentantul Radio România Internațional, dl Onujec Nicolae, care a venit să mediatizeze evenimentul, și eu personal, ne-am bucurat să putem aduce un omagiu acestui mare om de spirit și cultură, Petro Mohyla (numele lui în limba ucraineană), canonizat de sfințele Patriarhii ale Ucrainei și României.

Iaroslava-Oresea COLOTELO,
președinte al UUR București

Alocuțiunea secretarului de stat Victor Opaschi în cadrul conferinței

Îmi face o deosebită plăcere să particip astăzi la un eveniment important, deopotrivă religios și cultural, din viața comunității ucrainene din București. Doresc mai întâi să salut organizatorii reuniunii dedicate comemorării marii personalități bisericești care a fost Sfântul Ierarh Petru Movilă, un adevărat simbol al prieteniei dintre români și ucraineni.

Viața spirituală a credincioșilor ortodocși ucraineni din țara noastră este coordonată de Vicariatul Ortodox Ucrainean din România, o unitate bisericească administrativă, cu regim special misionar-pastoral. Din punct de vedere canonic, Vicariatul este sub jurisdicția Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, iar din punct de vedere administrativ, este autonom.

Conform recensământului din anul 2011, numărul credincioșilor ortodocși ucraineni este de cca 40.000 de persoane.

În cadrul Vicariatului Ortodox Ucrainean din România funcționează 27 de preoți deservind 32 de parohii grupate în două protopopiate; după 1990 au fost înființate 3 mănăstiri.

Anul trecut, la solicitarea președintelui Petro Poroșenko și cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, comunitatea ucraineană din București a primit acest lăcaș de cult în București pentru a-și ține slujbele religioase până la momentul în care nou-înființata parohie ucraineană din București își va construi propriul lăcaș de cult.

De-a lungul timpului și mai ales în ultimii ani, Secretariatul de Stat pentru Culte a sprijinit fi-

nanciar Vicariatul Ortodox Ucrainean și, cu siguranță, vom fi foarte disponibili să sprijinim și construcția primului lăcaș de cult ucrainean din București.

Secretariatul de Stat pentru Culte își asumă cu toată responsabilitatea aplicarea fără rezervă a Legii 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor. Mă refer aici la aplicarea principiului proporționalității, dar mai ales la faptul, aproape deloc invocat în discursul public, că în România nu vorbim de minorități religioase. Spiritul democratic al Legii Cultelor impune tratarea tuturor comunităților religioase ca fiind egale în fața legii, indiferent de numărul de membri. În acest context, deschiderea Secretariatului de Stat pentru Culte pentru sprijinirea construirii unui lăcaș de cult propriu al comunității ucrainene, care este o minoritate etnică, dar nu și una religioasă, este un gest de normalitate într-o democrație.

Distins auditoriu,

Comemorarea Sfântului Petru Movilă, mitropolitul Kievului, ierarh de origine română, este un eveniment care subliniază relația deosebită dintre români și ucraineni, o relație construită de-a lungul mai multor sute de ani în special în sfera religioasă și culturală. Evocând și personalitatea și efortul deosebit al Sfântului Paisie de la Neamț, stareț de origine ucraineană al Mănăstirii Neamț, suntem de acord că între cele două popoare există, așa cum sublinia Preafericitul Părinte Patriarh Daniel o relație de frățietate

duhovnicească extrem de dinamică chiar și în prezent. Relațiile cultural-religioase dintre România și Ucraina sunt dintre cele mai dinamice, fapt demonstrat de miile de români și ucraineni care merg în pelerinaj în cele două țări.

Afirmăm despre marile personalități, așa cum a fost și Sfântul Ierarh Petru Movilă, că trebuie să ne fie modele și, deseori, le închinăm evenimente comemorative, dar uităm să interiorizăm adevărata esență a personalității lor. În cazul mitropolitului Petru Movilă mi se pare potrivit să consemnăm și să fim foarte atenți la europenitatea acestuia. Petru Movilă nu a fost doar os domnesc, monah din vocație și strălucit ierarh, ci mai ales un intelectual al epocii sale, educat în universități faimoase ale Europei, cunoscător al mai multor limbi străine și în special o personalitate care prin disponibilitatea la dialog filosofic și teologic a pus bazele modernității.

Europa modernă nu s-ar fi putut construi fără precondiții esențiale ale epocii medievale, dintre care trebuie să amintim aici în primul rând rolul extrem de important al ortodoxiei atât de sorginte latină, cum este cea românească, cât și de sorginte slavă, cum este cea ucraineană. În răsăritul european, ortodoxia a fost pentru multe secole locul de naștere și funcționare a culturii, educației și asistenței sociale. Multe dintre realitățile care nouă ni se par astăzi naturale și ne sunt la dispoziție (educația, cultura, conservarea tradiției și patrimoniului, filantropia), nu ar fi fost posibile fără dinamica extraordinară și vocația europeană a ortodoxiei luminate de personalități, precum Sfântul Ierarh Petru Movilă.

În încheiere, doresc să vă transmit cele mai calde urări cu ocazia sărbătorii Nașterii Domnului și să vă urez un An Nou plin de bucurie și speranță!

De sărbători...

Sărbătorile creștine au gustul aducerii aminte, când conștientizăm cât de dor ne este de aurita inocență a primilor ani de viață. De sărbători se fac acțiuni umanitare care au loc sub diferite generice. Văzându-le, în fiecare dintre noi tresare gândul că nu am făcut niciodată îndeajuns pentru cei de care ni se leagă, inevitabil, primele amintiri. Exilați în bătrânețea lor, bunicii noștri sunt tot mai copleșiți de singurătate. Slăbiți, bolnavi și osteniți după o viață de trudă, nu mai au puterea să ne viziteze și, pe nedrept uneori, nici nu prea ne dă ghes inima să-i invităm. În prea puțin timp liber care ne rămâne la capătul luptei de fiecare zi, nu vrem să ne asumăm răsunderea de a cântări, prin ochii întristați ai bătrânilor noștri, nedreptatea destinului care ne așteaptă și pe noi. Copiii noștri pe care i-am născut din iubire se vor face mari și vor pleca departe (unii chiar peste hotare), la casele lor. O vreme vor veni din ce în ce mai rar. Abia după ce

li se vor naște copii, vor reveni pentru a ne îngădui privilegiul de a ne crește nepoții, de a le da și lor, din când în când, dreptul la concedii tihnite fără larma de prunci. Timpul se rostogolește întruna, iar viețile curg după același tipar. După ce și nepoții se vor fi făcut mari și vor fi plecat la casele lor vor veni, inevitabil, uitarea și înstrăinarea. Doar în câte un vis răzleț oamenii mari și independenți se mai văd forfotind prin casa bunicilor și-și amintesc de pacea și lumina anilor în care părinții părinților lor îi alintau așa cum numai bătrânii pogorâți din basme știu s-o facă. Există în amintirile oricui o casă a bunicilor, a părinților, un loc al răsfățului și al mirosului fructelor din grădină. Există în străfundul sufletului fiecăruia dintre noi un glas cald care se roagă în șoaptă la căpătâiul patului nostru, chemând îngerii să ne ocrotească somnul și viața. Nu de puține ori oamenii de seamă, care s-au realizat și au trăit în alte țări s-au întors pentru totdeauna pentru a-și petrece bătrânețea în locurile unde s-au născut și au copilărit. Anii se scurg și îi vedem pe bunici tot mai aplecați de nevoi, mai umili. Și fugim, de multe ori, fiindcă

nu avem putere să îndurăm suferința de a-i ști aproape de stingere. Suntem în pragul sărbătorilor și autoritățile, diferite fundații, întreprinzători cu suflet au pregătit daruri pentru cei pe care proprii copii sau nepoți i-au uitat. Astfel, cei ce dăruiesc devin bucuria celor necăjiți, mângâierea celor ce plâng, mântuirea sufletelor lor. Fiindcă fiecare suflet omenesc este mai presus decât oricare dintre comorile lumii. Trebuie să ne aducem aminte că fără ei, bunici, părinți, n-am fi fost niciodată ceea ce suntem acum. Lor le datorăm seninătatea și pacea din noi, ei ne-au însământat în suflet credința și smerenia, iertarea și bunătatea. Din poveștile pe care ni le-au spus seara, înainte de culcare, ne-am construit mai apoi visele, îmbrățișarea lor tandră ne-a smuls din ghearele plânsului și ale friicii. Ar trebui să ne fie dor de ei, așa cum ne e dor de noi, cei care am fost cândva. De sărbători, dar și în împrejurările grele ale vieții cei ce ne conduc trebuie să dovedească bunăvoință, dragoste și milă față de cei pe care-i călăuzesc.

Artemizia GHEORGHII

Un an trece, altul va să vină. Își dau mâna și foarte elegant își văd de drum. „Un sfârșit e-n toate, dar de unde oare vin anume toate și pe rând dispar“ (T. Șevcenko). Timpul se scurge cu repeziciune și iată că am ajuns în anul cu numărul...17. Un număr impar, dar care se pare că ne

CEASUL DINTRE ANI

impăciuitor a preluat frâiele zilei de mâine și ne-a promis cer senin, liniște, lefuri decente, cuminenie și armonie. S-au privit în ochi, s-au așezat la masă, au discutat pe îndelete, la umbra unui pocal de Cotnari, toate vorbele fiind pe înțelesul și spre binele neamului. Anul vechi are experiență și-i bun! Anul Nou este tânăr, cu doctorate și-i tare priceput! Asta e! Eu doar am pus doi ani pe cântar. Judecați cum vreți! N-au semnat nici un protocol. Au purces pe încredere, care încotro. Dacă arunc privirea în jur și fac ochii roată bag seama că pădurile de molid îmbrobodite cu promoroacă creează un contrast și o armonie feerice cu albul imaculat al

pășunilor și fânețelor de sub geana de munte. Un lătrat de câine și zurgălăii de la o sanie bătrânească trasă de calul huțul spintecă aerul satului. Înveselesc inima celui intrat în acest căuș de munte și îndeamnă la meditație. O plimbare pe ulița satului îți aduce în nas mirosuri ademenitoare răspândite de bujarnițe și izuri de cozonaci aburinzi. Auzi cum bolborosesc sarmalele în oale de lut și cum fluieră vântul prin ogradă. Dar o licoare fiartă cu chiper și unt face bine, nu-ți trebuie farmacia... „Catena“. Muntele este „un uriaș sanctuar unde omul se poate întâlni cu Dumnezeu“. Indiferent de anotimp, muntele îți pune pe... masă o sumedenie de

binefaceri. Dimineața, după răsăritul soarelui, mai cu seamă vara, se ridică o negură mărunță, care, dacă se transformă în nori, ca o căciulă pe vârful Rosohata, se anunță ploii după-amiază. Poate să fie o invitație spre Obârșiile Sucevei, undeva, sus, la

va aduce liniște și înțelepciune. Anul vechi, ostenit și îmbătrânit, a predat stafeta. Anul Nou, tânăr, voinic și

va aduce liniște și înțelepciune. Anul vechi, ostenit și îmbătrânit, a predat stafeta. Anul Nou, tânăr, voinic și

munte. Nu vă costă mult. Ceva bunăvoință și câțiva cocoșei în buzunarul din dreapta... femeii.

prof. Ion AFLOREI

Amintirea copilăriei - comoara sufletului meu

Decembrie... Moș Nicolae a trecut deja pe la copiii cumiți și chiar și pe la cei năzdrăvani lăsându-le câte ceva în ghețuțele bine lustruite. Cadourile au fost pe măsura cumineniei fiecărui copil. Și vocile de colindători se aud deja în ogrăzile cerului. Atât satele, dar mai ales orașele se întrec în podoabe pentru sărbătorile de iarnă. Vine Crăciunul. Vin marile sărbători de iarnă cu alaiul lor de lumini pe care le așteptăm cu aceeași emoție, an de an. Și pentru ca bucuria să fie întreagă, nu vor lipsi nici cetele de colindători, care de mult timp s-au format și au început repetițiile de colinde. În fiecare an îi primesc cu bucurie pe toți colindătorii care vin la fereastra mea pentru că atunci retrăiesc raiul amintirilor din copilărie. Am umblat și eu cu colindatul, dar îmi amintesc, cu câtă atenție ascultam colindatul echipei bisericesti. La Dărmănești, satul meu drag, „colinda bisericescă“ poposea la fiecare casă. Era o mare ofensă dacă ocolea vreoa casă, fie ea și sărăcăcioasă. Și până nu termina de colindat pe la casele întregului sat, nu se duceau acasă. Așa încât, de multe ori, îi prindea ziua. Se colinda în limba ucraineană „Гой дай боже“. În colindă se pomenea numele gospodarului unde nu

erau copii. Unde erau fete, se colinda pentru cea mai mare. Noi eram trei fete: Felicia, Ștefania și Mizica (Artemizia). Doamne, cum ciuleam urechile, le lipeam aproape de geam, cu toate că nu aveam deficiențe de auz, poate-poate vor pronunța și numele meu. Se colinda după norme bine stabilite, fără să se abată de la ele și fără a folosi vreoa „ordonanță de urgență“. Se luau după vârstă. Când am mai crescut și eu, în sfârșit, am auzit și numele meu, Mizica. Ce bucurie, ce sărbătoare! Din toate sărbătorile copilăriei mele acel Crăciun a rămas întipărit pentru totdeauna în sufletul meu. Bucuria, că și eu am fost luată în seamă. A doua zi nu aveam astâmpăr, „plină de sine“, „zburam pe uliță“, doar-doar mă vântreba cineva „pe cine au colindat la casa mea“. Dar oamenii treceau nepăsători pe lângă un copil bucuros și vesel. Atunci căutam prieteni de joacă. Și dacă ei nu mă întrebau ce-i cu fericirea mea, întrebam eu pe cine au colindat la casele lor. Apoi aveam și eu „intrare“ să spun pe cine au colindat la casa lui „Caștan“. Îmi mai aduc aminte de cea mai dragă ființă - mama, care a plecat de mult dintre noi (eu eram în clasa a VII-a) luând cu ea toată copilăria mea. De atunci

am închis în cel mai adânc colț al inimii, ca într-un sipet neprețuit, toate amintirile legate de vremea minunată, când grijile erau departe. Le reamintesc în minte în clipele mele de liniște, ca să mă bucur de ele și să revăd, ca într-o oglindă, zilele acelea, cele mai fericite din câte au fost pe pământ. Mă cuprinde, preț de câteva clipe, cât îmi amintesc, o stare de bine, de bucurie și împăcare, ca și atunci când, copil fiind, mama mă mângâia. Revăd aievea tot: ferestrele mari ale bucătăriei, lampa agățată de perete sau de tavan, cuierul în care stăteau atârinate vase de lut sau aramă care, de sărbători, erau curățate până luceau de curate ce erau. În zilele friguroase mă cuibăream pe cuptorul imens și cald, apoi pe lavița de unde priveam cum mama frământa pâinea pe care o cocea în cuptorul cu jăratec. Din restul de aluat care rămânea pe marginea covatei de lemn, cocea pe plită pogăcele rotunde, pe care le ungea cu gem sau unt proaspăt și Doamne, ce gustoase mai puteau fi. Sorbeam cu ochii închiși, ghemuită pe lavița de lângă geam, aromele suave, fine de legume și verdețuri amestecate în oale de pământ, după rețete numai de ea știute. Încercam să ghicesc, fără să mă uit, ce minunație

gătește și care va fi felul de mâncare cu care va răsfăța cei 5 copii ai săi (Tata a murit de tifos în 1945). Iar de jocul acesta de-a „baba oarba mănărilor“ nu mă plictiseam niciodată. Cel mai mult îmi plăcea de sărbători, când mirosul de sarmale sau friptură ne făcea să simțim mai intens bucuria. Iar peste toate acestea plutea aroma de cozonac cald, pufos, auriu, din care mama îmi rupea un colțișor mie, că eram cea mai mică dintre frați și ca răsplată pentru hărnicie și cuminenie (Se mai postea până-n ajunul Crăciunului). Toate aceste amintiri minunate pe care fiecare le avem despre copilărie, sunt comorile noastre, trăiesc odată cu noi, sunt bogăția noastră sufletească cea mai de preț, de care nu îndrăznim să ne atingem, ci doar s-o privim pentru că, dacă am pierde-o, ne-am pierde bunătatea, căldura și speranța. Aș vrea să-mi pot readuce mama înapoi din negura vemurilor, măcar și pentru o clipă, să-i sărut mâinile trudite și să-i mulțumesc pentru tot ce m-a învățat, atunci demult, să-i spun că nu trece o zi fără să mă gândesc la ea. Ori de câte ori țin în mână filele îngălbenite de vreme, pe care draga mea mamă și-a notat câteva rețete de prăjituri și dulcețuri, mă întorc în timp, în vremea aceea minunată, în care totul avea gust, parfum și culoare.

Artemizia GHEORGHII

Echivalări ucrainene ale categoriei departelui eminescian

Familiarizarea adecvată a cititorului străin cu opera lui Eminescu se realizează, afară de alte modalități, și prin relevarea în traduceri a unui atribut definitoriu al creației sale, cum ar fi categoria *departelui*, considerată de Edgar Papu drept «una din cheile de pătrundere în viziunea și creația eminesciană», de reliefare a faptului cum se realizează «extinderea zonei umane la Eminescu», a «facultății transgresive și a existenței ca natură, prin care el intră în contact cu acea *departare*, și-i imprimă un caracter atât de viu, încât ea capătă puterea să-l absoarbă până la contopire în elementele ei»¹.

O primă «cheie» de pătrundere nemijlocită în *departarea* eminesciană ne oferă romantismul, în speță cel german, în care, datorită promovării în epocă a unor științe ipotetice noi, cum ar fi astrologia cu un rol deosebit în viața spirituală, poeți ca Goethe ori Schiller, descriind poziția constelațiilor și a semnelor zodiacale sub care s-au născut eroii lor, puneau în acord viața acestora cu conținutul mesajelor stelare, ceea ce înseamnă că, dincolo de ceva din împrejurările apropiate ale momentului dat, în viața unui om intră și acel ceva aflat la distanțe imense în spațiu. În acest fel, incredibila depărtare devenea o componentă launtrică, hotărâtoare în actele comportamentale ale persoanei respective. Pe de altă parte, o serie de ipoteze privind atracțiile, magnetismele, corespondențele, poligenezele ș.a., cât și miturile romantice au dus la crearea vestitei uniuni dintre *om și tot*, care, după Ricarda Huch, constituia esența romantismului german. În cazul lui Eminescu, arată Papu, mai este vorba și de inițierea sa hinduistică, cunoașterea doctrinei brahmane, a celui *tot twan asi* (= Acesta ești tu) ce presupune, de asemenea, revelația unei infinite *departări* posesive, «când omul simte eliberarea fericitoare din propriile sale limite, identitatea cu *totul* ei, și, ca atare, cuprinderea într-însul a acestui tot»². Asimilând reprezentările cosmice, începând cu cele tracice, trecând prin cele occidentale și până la reprezentările indice, Eminescu a devenit «poate cel mai mare poet al *departării* pe care l-a dat omenirea, dotat cu o neîntrecută putere transgresivă în străbaterea spațiilor și a erelor. Lungimea de undă a antenelor sale intuitive, lansate în aria universului cuprins de el (*gânduri ce-au cuprins tot universul*), o depășește și pe aceea a romantismului, privit chiar în culmile sale»³. În legătură cu această trăsătură a poetului, Tudor Vianu formulează o observație cu caracter definitoriu, și anume faptul că Eminescu privește lucrurile «foarte de sus și foarte de departe»⁴, observație la care Papu, pentru înțelegerea fizionomiei acestui nedepășit fenomen de depărtare launtrică, adaugă și faptul că Eminescu privește lucrurile nu

numai «de foarte de sus și foarte de departe», ci și «de foarte din adânc», cuprinzând, adică, și incandescența magnetică a centrului teluric, care, deopotrivă cu întregul univers, «s-ar cuprinde și ea în vastul volum interior al poetului». Categoria *departelui* eminescian cel mai bine reprezentată apare în *Memento mori*, *Luceafărul*, *Scrisoarea I*, *Mureșanu*, *Povestea magului călător în stele*, în care poetul «frământă colosale geneze sau prăbușiri de lumi» (Papu).

În redarea *departelui*, Eminescu utilizează structuri vizuale, ce se adresează ochiului, vizualitatea fiind cel dintâi liant în «asamblările» structurale ale *departării* cosmice, ca în *Scrisoarea I*:
Iar colo bătrânul dascăl, cu-a lui haină roasă-n coate,
Într-un calcul fără capăt tot socoate și socoate

.....
Pe când luna strălucește peste-a tomurilor braturi,
Într-o clipă-l poartă gândul îndărăt cu mii de veacuri,
La-nceput, pe când ființa nu era, nici neființă,
Pe când totul era lipsă de viață și voință,
Când nu s-ascundea nimica, deși tot era ascuns...

În traducerea (1974) poetului ucrainean contemporan Andri Miastkivskyi, afară de omiterea actantului (a «bătrânului dascăl»), *departarea* în timp este redată poetic, se vrea a fi și cu un «spor» al tainelor începuturilor universului:

Поки місяць заглядає в товсті книги, пилом вкриті,

Всі століття з волі думки ув одній вмістивсь миті—

Від тих пір, як ще ні смерті не було, ні існування

В мовчазній безмежній пустці — ні спонуки, ні бажання,

Ані тайнств, ні загадок — в тайні ж усе було,

Непроникне проникалось, все собою прийняло...

Sensul traducerii lui Andri Miastkivskyi ar fi următorul:

Până luna privește-n cărțile groase, prăfuite,
Toate secolele din voia gândului s-au cuprins într-o clipită —

Pe când nici moarte nu era, nici neființă
În nemărginita pustietate liniștită — nici voință,

Și nici taine, nici enigme — o taină totul că era,
Nepătrunsul se pătrundea, tot de el era pătruns...

După părerea noastră, Miastkivskyi «opacizează» întrucâtva dimensiunea cosmică a *depar-*

telui datorită neechivalării simetriilor cu semnificațiile lor fundamentale (*ființă*:/:*neființă*, *nimic*:/:*totul*, *cel pătruns de sine însuși* [astrul-sfinx, păzitor pecetluit al unor secrete cosmice]:/ *odihnea nepătruns* [tradus exact invers și neclar datorită utilizării noțiunii, a categoriei filosofice, și nu a cuvântului care să sugereze pe acel *stăpân fără margini peste marginile lumii*, din versul de mai jos]:

Nepătrunsul se pătrundea, totul de el era pătruns,

dar mai ales a versului eminescian atât de clar formulat, ce redă, totodată, și marea viteză cu care gândul străbate, îndărăt, imensa depărtare până la originile universului:

Într-o clipă-l poartă gândul îndărăt cu mii de ani,

redat, în traducere, printr-unul care se vrea sinonimic, fiind însă echivoc și lipsit de eminesciana mișcare unidirecțională de străbateră fulgerătoare a *departărilor* în timp:

Всі століття з волі думки ув одній вмістивсь миті

(*Toate secolele din voia gândului s-au cuprins într-o clipită*).

În al doilea rând, cum demonstrează Papu, primele două forme negativ-antinomice:

La-nceput, pe când ființa nu era, nici neființă
exclud și *moartea* și *nemurirea* (adică nu era *nimic nemuritor*), iar cea de a treia negație:

Pe când totul era lipsă de viață și voință

deslușește enigma: nu era nici *moarte*, nici *nemurire*, deoarece nu exista nici viață. «Iar din moment ce nu apăruse creația, nu putea să existe nici *timpul*, ceea ce înseamnă că nu era *nici azi*, *nici mâine*, *nici ieri*, *nici totdeauna*».

«Negațiile converg spre deslușirea tabloului originilor și ne fac să simțim cât de deosebit este întregul ansamblu evocat deschizându-ne astfel sugestia dimensională a incalculabilei sale depărtări în timp»

(Op. cit., p.65). Traducătorul ucrainean «simte» spiritul originalului, echivalând întocmai structura negațiilor, dar versiunea sa păcătuiește prin inexactitatea traducerii unor termeni, care, din această cauză, nu se constituie în negații antinomice (nu era *moarte* – nici *îndemn* – nici *dorință*).

Note

¹ Edgar Papu, *Poezia lui Eminescu*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Junimea, 1979, p. 36.

² *Idem*, p. 46.

³ *Ibidem*, p. 47.

⁴ Tudor Vianu, *Cuvânt despre Eminescu*, în vol. «Studii de literatură română», București, Editura Didactică și Pedagogică, 1965, p. 296.

(Continuare în numărul următor)

Ioan REBUȘAPCĂ

Porni Luceafărul

Ca în fiecare an, în cadrul Festivalului literar „Mihai Eminescu”, cu sprijinul Primăriei din

Șerbăuți, la Călinești Cuparencu, elevii școlilor gimnaziale Șerbăuți și Călinești Cuparencu, îndrumați de profesoarele Dragomir Roxana-Iulia, Mândrișteanu Loredana și Costiuc Lavinia au oferit oaspeților un emoționant moment artistic cu recitări și cântece din lirica eminesciană.

Spiritul eminescian a reînviat prin ecoul ver-

surilor din „Ce te legeni...”, „Revedere”, „Pe lângă plopii fără soț”, „S-a dus amorul...”, „Din străinătate” și al „Luceafărului” recitat în șapte limbi: română, spaniolă, franceză, engleză, germană, ucraineană, rusă.

Momentul a fost marcat și de

EXPOZIȚIE RETROSPECTIVĂ A PICTORULUI AUREL DAN

În spațiul generos al Secției de Etnografie a Muzeului Maramureșului din Sighetu Marmăției, a avut loc vernisajul expoziției retrospective a pictorului Aurel Dan, intitulată sugestiv *Maramureșul ancestral și veșnic*. Despre expoziție, despre artistul și omul Aurel Dan au vorbit ing. Horia Scubli, primarul municipiului Sighetu Marmăției, sculptorul dr. Ioan Marchiș, directorul Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu și prof.dr. Ioan Dorel Todea, care a fost și moderatorul evenimentului. Au mai împărtășit impresii două artiste venite pe meleagurile maramureșene din capitala Angliei, Londra. Au participat, de asemenea, artiști plastici din oraș și din Baia Mare, consilieri locali, reprezentanți ai instituțiilor de cultură, iubitori de artă, prieteni ai artistului. Maestrul Aurel Dan a vorbit celor prezenți despre activitatea sa artistică, despre Maramureș,

miere în România și străinătate și Marele premiu „Artistul anului” în 2008 pentru promovare prin artă a eposului ancestral maramureșean, precum și pentru contribuția adusă la promovarea valorilor „Centrului artistic” Baia Mare.

Artistul a avut numeroase referințe critice, cronici de expoziție în presa locală și de specialitate, în presa centrală sau străină, la TV, Radio România, în enciclopedii și albume. Pictorul Aurel Dan este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România și al U.A.P. Baia Mare și a fost desemnat președinte de onoare al Cenaclului de pictură de pe lângă Centrul Cultural Sighetu Marmăției.

De-a lungul carierei, Aurel Dan a abordat pictura de șevalet, frescă clasică, frescă «al secco», zgraffitto, coperte și ilustrații de carte, grafică publicitară, xilogravură, linogravură, desen grafic, pastel, guașă, structuri în lemn și artă ambientală.

În lucrările sale, Aurel Dan surprinde locurile și momentele cele mai dense și expresive ale rânduieții satului. Bucuria pictorului este lumina, sensibilitatea și energia umană, filtrată prin eul său creator, rostit în armonie și cumpătate. Folosind cu pricepere o paletă cromatică relativ restrânsă - game de griuri, alb, albastru, brunuri - artistul are spon-

taneitatea comunicării prin culoare.

Am spus adeseori că în Maramureș culorile naturii sunt unice: vara iarba e mai verde, cerul mai albastru, iar iarna alb, albastrul spre violet dau o stare de mister întregului peisaj. Iarna este anotimpul liniștii, dar și al celor mai frumoase obiceiuri și datini. Tematica abordată de artist îi confirmă originalitatea și valoarea indiscutabilă, Aurel Dan fiind unul dintre cei mai valoroși pictori ai Maramureșului.

Iată care ar fi principalele teme care fac posibilă o grupare a tablourilor: vatra satului (tabourile intitulate: „Satul”, „Maramureș”, „Poartă maramureșeană”), viața socială, obiceiuri, datini, („La vâltori”, „Vânătorii de covoare”, „Covoare”, „Gospodărie cu oi”, „Țărani la poartă”, „Țărani maramureșeni”, „Bobotează la Rona”, „Vecernie”), biserica satului ca axis mundi („Biserica

din centrul satului”, „Biserica de pe coastă”, „Biserica din Șurdești”, „Leșind din biserică” și, bineînțeles, tablourile în care sunt prezente siluete ale bisericilor), peisaje de iarnă în diferite momente ale zilei („Pădure cu mesteceni”, „Înserare”, „Mărul din Aspra”, „Feerie în pădure”, „Măgura soarelui”, „Fânațe”, „Peisaj hibernal”), un grupaj de tablouri cu valoarea documentar-

istorică și multe altele, din cuvântarea prof. dr. Ioan Dorel Todea.

Criticul de artă Valentin Ciucă spunea: „Prin talentul și filosofia sa de viață, prin arta desăvârșită a trecerii de la sfiata unei miniaturi la îndrăzneala unei largi compoziții, Aurel Dan este ulti-

mul mare pictor român al satului de pretutindeni”.

Pictorul Aurel Dan a primit Diploma de Excelență din partea Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu, înmănată de directorul acestei instituții, sculptorul dr. Ioan Marchiș.

În încheiere, solistul Vasile Boiciuc Rogneanu a interpretat o doină maramureșeană, iar cei prezenți l-au felicitat pe maestrul Aurel Dan.

Expoziția a fost deschisă în perioada 19 august-19 septembrie 2016.

Ileana DAN

25 de ani de la înființarea Armatei Ucrainene

Cu prilejul aniversării a 25 de ani de la înființarea Forțelor Armate ale Ucrainei, însărcinatul cu afaceri a.i. al Ucrainei în România, dl Ievhen Levyțkyi și atașatul militar, colonelul Gheorghii Olchovskyi, au organizat în sala bizantină a Cercului Militar Central din București, la 12 decembrie 2016, o întâlnire cu atașatii militari ai țărilor acreditate în România.

La această manifestare au mai participat ofițeri și generali din partea Ministerului Apărării Naționale al României, din partea ministrului Apărării Naționale al României, reprezentanți ai Uniunii Ucrainenilor din România, precum și personalul Ambasadei Ucrainei în România.

Domnul Ievhen Levyțkyi, luând cuvântul în

deschiderea acestei întâlniri, a spus că este plăcut impresionat că atașatii militari au dat curs invitației Ambasadei Ucrainei în România și a urat în limbile ucraineană, română și engleză „Bun venit”.

În continuare, dl atașat militar, colonelul Gheorghii Olchovskyi, a ținut o cuvântare în limba engleză legată de situația actuală militară din Ucraina (Crimeea ocupată de Federația Rusă și luptele care au loc în estul Ucrainei, în regiunile Donețk și Luhansk).

Concomitent cu cuvântarea respectivă au fost proiectate pe ecran aspecte din războiul purtat în partea de est a Ucrainei între unități militare rusești și cele ucrainene.

Domnul Ievhen Levyțkyi s-a întreținut amical cu fiecare participant la această manifestare.

Întrunirea s-a terminat cu un cocktail oferit de Ambasada Ucrainei în România.

Mihai POCORSCHI

despre satul care a avut o influență covârșitoare asupra tematicii picturilor.

Pictorul Aurel Dan s-a născut la 6 februarie 1946, în localitatea Aspra, Maramureș. Este absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj-Napoca. Activitatea profesională se concretizează în profesii ca învățător, profesor de desen și pictură, decorator pentru reclama comercială, designer ambiental, frescă, zgraffitto, grafică de carte, sculptură în lemn, pictură de șevalet.

Stilul de lucru al artistului Aurel Dan este între clasic, neoclasic, realism narativ, hiperrealism, abstract. Cele mai întâlnite teme în operele pictorului sunt cele istorice, etnologice, cronici, obiceiuri, semnificații ale ancestralului și credinței, irepetabilul.

De-a lungul carierei a avut numeroase expoziții personale: prima expoziție a deschis-o în septembrie 1966 la Târgu Lăpuș urmată de cea de la Casa de Cultură din Sighetu Marmăției, în anul 1970. Între 1979-2015 au fost expuse peste 2000 de tablouri în expoziții din Baia Mare, Sighetu Marmăției, Vișeu de Sus, Baia Sprie, Rona de Sus, Dej, Cluj-Napoca, Satu Mare, Brașov, Târgu Mureș, Timișoara, Iași, Utrecht (Olanda), Bruxelles și Ondervaarde (Belgia), București.

Dintre expozițiile colective, de grup sau participant ca invitat în acțiuni expoziționale amintim: expuneri în Baia Mare, Satu Mare, Sighetu Marmăției, Cluj-Napoca, București, Bacău, Chișinău, Târgoviște, Buzău, Târgu Mureș, Arad, Suceava, Reșița, Alba Iulia, Bari (Italia), Barcelona (Spania), Utrecht (Olanda), Przemysl (Polonia), Ujhorod (Ucraina), Paris, Tours, Elne, Colliure (Franța), Viena (Austria), Budapesta, Debrecen, Győr, Nyireghaza (Ungaria), Copenhaga (Danemarca).

Din creația proprie sunt expuse lucrări în muzee din România: București, Tulcea, Cluj-Napoca, Baia Mare, Alba Iulia, Sfântu Gheorghie, lucrări în colecții de instituții și particulare, în fundații sau custodii din țară și 39 de țări.

Pentru activitatea sa artistică Aurel Dan a primit numeroase diplome de onoare, diplome de excelență și aniversare, nominalizări pentru pre-

145 de ani de la nașterea scriitorului Vasyl S. Stefanyk

Vasyl Stefanyk a fost unul dintre scriitorii care au orientat literatura ucraineană spre modernism. Creațiile sale literare, elaborate de-a lungul a două perioade (prima, 1897-1901, când scrie 30 de nuvele și povestiri adunate în 3 volume («Синя книжечка», «Камінний хрест» și «Дорога») și cea de-a doua, 1916-1933, când apar 20 de nuvele ce au intrat în volumele «Земля» și «Твори»), i-au adus consacarea nu doar în Ucraina, ci și peste hotare, fiind traduse în polonă, germană, rusă, italiană etc. Consistența expresionistă și simbolistă a nuvelor lui Stefanyk a suscitat interesul estetic și științific al cercetătorilor, începând cu L. Ukrainka, care a remarcat atât tonurile preponderent în negru ale siluțelor creionate, cât și încălcarea tradiției idealizării eroilor și a acordurilor lirice ce însoțesc portretizările, și continuând cu I. Franko, V. Lesyn, B. Lepkyi, M. Hrytiuta, D. Lukianovychi, S. Iefremov etc. Delimitarea de scriitorii din vechea generație se produce mai ales în maniera portretizărilor, căci tipurile zugrăvite, lipsite de orice nuanță romantică sau miraculoasă, nu sunt niște șabloane depozitate de individualizare, chiar dacă, la prima vedere, par pasivi și inerti, ci sunt impregnate de o suferință vie în fața căreia cititorul nu poate rămâne impasibil.

O. Kobyleanska a fost unul dintre puținii critici ai operei scriitorului care a identificat, pe lângă culoarea (mai bine spus nonculoarea) dominantă, neagră, motivată și îndreptățită de materialul ilustrat – sărăcia și necazurile țăranului galițian aflat la cumpăna secolelor – și prezența albului, chiar dacă, la prima vedere, ar părea că pentru lumină și nuanțe deschise scriitorul nu a mai lăsat loc. Așadar, negrul simbolizează tragismul ce însoțește existența personajelor, iar albul – sufletul acestora, luminos în esența sa.

Noutatea creației lui Stefanyk, caracterizată de un profund sens conceptual și ideatic-estetic, constă în inițierea unui tip de nuvelă minimalist, în care conținutul dramatic acut este potențat de laconismul exprimării. Stilul minimalist ce caracterizează proza scurtă a acestuia i-a inspirat, cu precădere, pe tinerii scriitori din Galiția, dar și pe cei din străinătate, impulsivând nașterea unei școli în cadrul căreia a fost continuat și dezvoltat. „Apostolii” acestui tip de scriitură au preluat de la Stefanyk atât maniera, cât și tematica, accentuând destinul țăranului ucrainean.

Inițiind un nou curent în literatura ucraineană, și anume expresionismul, mișcare literară ce presupune înfățișarea lumii din perspectivă strict subiectivă, Stefanyk atinge teme universale ale umanității care se întrepătrund în creația sa irigată de sânge, durere, pierdere și disperare: moartea («Діточа пригода» «Morituri»), pierderea celor mai dragi ființe («Сини»), patriotismul («Марія»), supunerea omului de

către om, injustiția («Воєнні шкоди»), căutarea fericirii («Дід Гриць») etc. Aprofundarea unei realități psihologice în detrimentul înregistrării evenimentelor exterioare, surprinse în secvența lor logică, devine crezul oricărui scriitor de orientare expresionistă. Ca reprezentant al acestui curent și, implicit, ideologii, Stefanyk înlătură nu doar elementele decorative etnografice, ci chiar și descrierile acțiunilor, ajungând până la pauperizarea fabulei nuvelei. Tinzând, așadar, spre simplitatea dusă deseori la extrem, scriitorul recurge chiar și la comprimarea până la epuizare a posibilităților lingvistice. Toate acestea sunt însă compensate de dialogurile, monologurile și aluziile expresive.

În majoritatea nuvelor sale, prin prisma dramelor individuale și colective trăite de țăranii ucraineni, asupra cărora planează, încă de la naștere, sărăcia lucie, foamea și moartea, Stefanyk condamnă întregul sistem social al perioadei de după reformă. Astfel, în sfera lui de observare pătrund oameni aflați în situații extreme, iar tragismul ce

înconjoară destinele acestor familii sau indivizi atinge cote maxime. Iată cum, de exemplu, în nuvela «Святий вечір» este ilustrată povara singurătății: „Tremura pe cuptor [...] și se lovea cu capul de pereți”, dar amintindu-și că se afla în Ajun de Crăciun, mama se adresează bătrânului păr de dincolo de geam: „Colindă-mi, păruțule, colindă-mi, pentru că nimeni nu-mi va colinda în această seară [...] doar tu [...]”.

Atent cunoscător și observator al psihologiei copiilor, scriitorul le dedică unele dintre cele mai lirice și emoționante nuvele, «Новина», «Катруся», «Кленові листки», în care, considerându-le victime inocente

ale unui sistem putred care-i va sacrifică inevitabil, empatizează cu suferința acestora.

În nuvela «Новина» este relevat destinul tragic al unei familii de țărani, mai exact al unui tată și al fiicelor sale. Nuvela debutează cu deznodământul: Hryț Letiucii și-a înecat fiica cea mică, pe Doțika. Însă autorul nu-l condamnă pe tatăl ucigaș pentru abominabila faptă, ci demască condițiile sociale care l-au deter-

minat să ia o asemenea decizie radicală. Rămânând văduv cu doi copii minori într-o societate care-i refuză dreptul legitim la muncă, tatăl le vede pe cele două fiice, potențiale victime ale unui sfârșit iminent, ca pe niște „trupuri vii”: „[...] doar patru ochi negri, care erau vii și aveau o imensă greutate. Se părea că acei ochi cântăresc cât plumbul, iar restul corpului, dacă n-ar fi fost ochii, ar zbură precum o pană”. Dacă până la săvârșirea crimei, tatăl cu cei doi copii trec neobservați de comunitatea în care-și duc existența, nici aceasta din urmă neavând posibilitatea sau interesul de a le veni în ajutor, odată cu înfăptuirea infanticidului mica familie devine „vizibilă”. O altă nuvelă, «Кленові листки», este construită tot în jurul unei drame de familie. Aducând pe lume cel de-al patrulea copil, mama se îmbolnăvește, iar tatăl, disperat că-și vede copiii orfani de mici, se luptă cu neajunsurile ce au pus stăpânire pe familie. Presimțindu-și sfârșitul, mama își cheamă copiii la patul suferinței, luându-și rămas bun de la ei în cel mai liric și emoționant mod, prin cântec. Cântecul despre frunzele de arțar duse de vânt nu este altceva decât o metaforă pentru destinele copiilor care-și vor lua, la un moment dat, zborul în lume. Misiunea de a o substitui pe mamă îi revine fratelui cel mare, Semenکو, în vârstă de șase ani. Dra-

matismul nuvelei este dat tocmai de faptul că cititorul poate intui lipsa de perspectivă a destinului unui copil responsabilizat cu mult înainte de vreme, a unui copil fără copilărie.

Marcat de fenomenul emigrării în masă, peste ocean, a țăranilor galițieni, de la începutul secolului al XX-lea, Stefanyk scrie nuvela «Камінний хрест» pe care o dedică acestora. Din mărturiile scriitorului putem afla că principala cauză care a provocat exodul populației ucrainene a fost căutarea unei vieți mai bune. În decursul anilor 1890-1910, doar din Galiția au emigrat peste 300.000 de oameni, iar din satul natal al lui Stefanyk, Rusiv, 500 de persoane. Prototipul eroului nuvelei este un consătean al lui Stefanyk, Ștefan Diduch (în operă – Ivan Diduch), care a emigrat împreună cu familia lui în Canada. Înainte, însă, de a părăsi glia strămoșească, Ștefan Diduch lasă pe bucata sa de pământ o cruce de piatră, cruce care există și în zilele noastre în satul Rusiv și care simbolizează dramele sufletești provocate de dezrădăcinare. Nuvela reprezintă un studiu psihologic profund asupra țăranului ucrainean, galițian în speță,

pe care condițiile sociale îl determină să rupă legăturile ancestrale cu pământul care-i asigura cândva existența (pe Diduch nu-l sperie munca istovitoare, căci aceasta dă sens vieții sale, ci lipsa acesteia). Gestul de a lăsa în urma sa o cruce de piatră pe dealul moștenit de la părinți, udat, de-a lungul vremii, cu sânge și sudoare, are cel puțin două valențe simbolice: pe de o parte, eroul își îngroapă spiritul pentru a rămâne în satul său, alături de strămoșii săi, iar pe de altă parte, de a-și continua existența în memoria localnicilor de fiecare dată când aceștia vor vedea crucea.

Atunci când „eroii lui Stefanyk apar în fața noastră ținându-i de mâhnire și nevoi, se pare că suferința lor a depășit pragul răbdării”. Și totuși, „ei caută ieșire, speră, uneori recurg la gesturi extreme pentru a depăși situația disperată în care se află, fără succes însă” conchide M. Hrytiuta. Deși sunt mutilați de viață și opriți de lipsa oricărei perspective, personajele lui Stefanyk posedă o morală sănătoasă. Chiar și atunci când corpul cedează în lupta cu frigul și foamea, puritatea sufletească străbate și răzbate prin tenebrele unei existențe damnate la înfrângere. Tocmai această scânteie a imaculării spirituale, de care vorbea O. Kobyleanska, împiedică omul să-și piardă umanismul. În concluzie, se poate afirma că forța operei literare a lui V. Stefanyk rezidă în acea îndrăzneală a autorului de a privi viața în ochi, înlăturând, în același timp, și vălul de pe ochii celorlalți.

Având în vedere împlinirea a 145 de ani de la nașterea scriitorului Vasyl Stefanyk, Organizația județeană Cluj a UUR împreună cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul UBB au marcat aniversarea într-un mod festiv, prin organizarea unei manifestări științifico-culturale la care au luat parte atât studenții, cât și cadrele didactice și simpatizanții limbii și culturii ucrainene. Evenimentul a avut loc, așadar, la 22 octombrie 2016, la Facultatea de Litere, unde evocarea personalității creatoare a scriitorului s-a realizat prin citirea unor comunicări dedicate vieții și activității literare ale acestuia (Vasyl Stefanyk - inițiatorul expresionismului în literatura ucraineană – Paulina Cail, Значення творчості Василя Стефаника в українській літературі – Beatrisa Popovici, Câteva observații stilistice pe marginea operelor lui M.

Koțiubynskyi și V. Stefanyk – Mihaela Herbil și Символічні образи у новелі В. Стефаника «Камінний хрест» – Ioan Herbil), vizionarea de scurte filme documentare, precum și dramatizarea unor fragmente din nuvelele «Новина» și «Камінний хрест» (în interpretarea lui Serioja-Ioan Hrin, Petru Pances, Oхана Slavita și Sara Deac).

Mihaela HERBIL

Declarația președintelui Ucrainei privind rezultatele întâlnirii cu vicepreședintele SUA

La 16 ianuarie 2017, vicepreședintele Statelor Unite, Joe Biden, a efectuat o vizită de lucru în Ucraina. În urma convorbirilor care au avut loc, președintele Ucrainei, Petro Poroshenko, a făcut următoarea declarație:

Stimate vicepreședinte al Statelor Unite ale Americii, marele Joe Biden, stimată doamnă și stimați domni,

Sunt bucuros să-l salut pe marele prieten al Ucrainei și prietenul meu, vicepreședintele Joe Biden.

Domnule vicepreședinte, ați ridicat foarte sus ștacheta stimei, colaborării, activității noastre, mai ales în problema ucraineană.

Sunteți un prieten adevărat al Ucrainei, care, începând chiar din vremea Revoluției Demnității, a Maidanurilor, ați făcut mult pentru ca în lupta noastră atât în plan intern, cât și în cel extern să se înregistreze progrese notabile. Pentru aceasta, vă sunt sincer recunoscător.

Vizita Dvs. de astăzi în Ucraina este un pas extrem de simbolic. Ea ne-a dat posibilitatea să rezumăm foarte exact drumul eroic pe care Ucraina, noi împreună cu Dvs., a trebuit să-l parcurgem în ultimii ani. Iar acest drum este de-a dreptul impresionant.

Noi construim astăzi o Ucraină nouă, puternică, democratică. Statul nostru nu mai este nici pe departe așa cum era el în momentul fugii puterii falimentare și ticăloase la începutul agresiunii militare ruse. Este o Ucraină demnă care aspiră să realizeze reforme democratice. O Ucraină care nu se va mai întoarce niciodată în imperiul rus. O Ucraină care va apăra cu tărie valorile democratice, drepturile și libertățile cetățenilor. Valori care sunt comune și Ucrainei, și Statelor Unite ale Americii. O Ucraină ca garant al nerevenirii la vremurile reci ale Uniunii Sovietice. O Ucraină cu o armată nouă, puternică, profesionistă, capabilă de luptă. O Ucraină care are o poliție nouă, care are infrastructură anticorupție. O Ucraină cu un plan clar de reforme și o voință politică puternică pentru implementarea acestor reforme.

Noua Ucraină nu mai poate fi concepută fără aceste procese reformatoare care schimbă zilnic fața statului nostru. Vreau să subliniez faptul că noi, președintele, Parlamentul, Guvernul și partenerii noștri strategici din Statele Unite ale Americii, din Uniunea Europeană și din lume lucrăm în echipă în cadrul solidei coaliții proucrainene care a fost creată inclusiv prin eforturile Dvs., domnule vicepreședinte.

Descentralizarea se realizează cu succes și aduce deja unele rezultate. Sistemul judiciar în cadrul căruia am operat modificări la Constituția Ucrainei și, în prezent, finalizăm crearea noii Curți Supreme care asigură dreptul Ucrainei la echitate. Este noul sistem fiscal,

reforma administrativă, pași mari care asigură stabilitatea în sferile macrofinanciară și bancară.

Într-o perioadă scurtă de timp, și subliniez, în condiții de agresiune, de război, de anexare ilegală a Crimeei și de ocupare a estului statului nostru, noi am făcut mai mult decât în întreaga existență a Ucrainei. Și aceasta nu este doar aprecierea mea, aprecierea noastră internă.

De aceea, aș vrea să-mi exprim încă o dată mulțumiri sincere pentru sfaturi, mulțumiri pentru ajutor bunului meu prieten, vicepreședintele Biden, și actualei Administrații a Statelor Unite ale Americii și mizez foarte mult pe disponibilitatea continuării colaborării noastre a noii Administrații a SUA.

În timpul discuțiilor de astăzi am examinat, evident, și problema agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei. Anul acesta se împlinesc trei ani de când Rusia a declanșat un adevărat război împotriva statului nostru. Este un război în care au fost uciși 10 mii de ucraineni - civili și militari. Acest război continuă și astăzi. Numai în ultimele trei zile, asupra militarilor noștri s-a tras de peste 250 de ori. Ucraina este conștientă de faptul că noi nu suntem singurii dușmani ai Moscovei. Pentru Kremlin, toți cei ce împărtășesc valori democratice sunt dușmani. De aceea, apărarea Ucrainei înseamnă apărarea valorilor și a lumii libere.

Pericolele rămân. Rusia vrea să evite responsabilitatea. Pentru a compensa eșecurile militare, ea încearcă să destabilizeze situația internă din Ucraina, să provoace haos. Ea dorește să scindeze unitatea transatlantică și europeană. Noi avem forță să contracaram aceste planuri. În primul rând prin punerea în operă a foii de parcurs de implementare a Acordurilor de la Minsk concomitent cu continuarea cu succes a reformelor interne.

Îi mulțumesc domnului vicepreședinte al SUA pentru poziția sa foarte clară și consecventă în această problemă și pentru recenta hotărâre a Washingtonului de a extinde sancțiunile împotriva Federației Ruse. Subliniem faptul că aceste sancțiuni rămân în vigoare până când va fi restabilită integritatea teritorială a Ucrainei în limitele frontierelor recunoscute pe plan internațional, incluzând și Crimeea. Sunt convins că vom învinge pentru că dreptatea este de partea Ucrainei, iar dreptatea este întotdeauna mai puternică decât armele.

Stimate doamnă și stimați domni,

Astăzi, am făcut cu domnul vicepreședinte al SUA un schimb detaliat de opinii privind căile de dezvoltare în continuare a parteneriatului strategic americano-ucrainean. Noi respectăm opțiunea democratică a poporului american și suntem gata să colaborăm eficient și fructuos cu noua Administrație. Ucraina s-a bucurat întotdeauna de susținere și eu am simțit acest

lucru, stimată domnule vicepreședinte, în Congresul SUA când, în 2014, am avut ocazia să iau cuvântul în fața congresmenilor și senatorilor. Subliniez că Ucraina continuă să se bucure de sprijinul ambelor partide din Congresul american, a Administrației și poporului american. Noi prețuim acest sprijin și mizăm sincer pe faptul că el va continua. Sper că problema ucraineană va continua să unească clasa politică americană și că ea va continua să reprezinte una dintre primele priorități. Salut primele semnale încurajatoare date în timpul audierilor la Senat ale candidaților la funcțiile de secretar de stat și ministru al apărării ale SUA.

Da, actuala Rusie agresivă este o prioritate și pentru SUA, și pentru Ucraina. Da, Rusia a invadat teritoriul Ucrainei, ocupând o parte a Donbasului și Crimeea. Crimeea este Ucraina. Noi suntem recunoscători că reprezentanții noii Administrații stau ferm pe aceste poziții. Da, sancțiunile nu sunt un scop în sine, ci un important instrument de presiune, de influență și de motivare a Federației Ruse de a se așeza la masa tratatelor, de a implementa Acordurile de la Minsk, de a opri agresiunea și ocuparea și de a asigura integritatea teritorială a statului nostru în cadrul dreptului internațional. Este un instrument de influență pentru ca Federația Rusă să respecte dreptul internațional.

Da, responsabilitatea față de parteneri și aliați este o particularitate foarte importantă a Statelor Unite ale Americii ca lider global așa cum au fost ele întotdeauna, sunt și, am convingerea, că vor rămâne.

În încheiere, aș dori să spun următoarele. Stimată Joe, aceasta este ultima Dumneavoastră vizită în Ucraina în calitate de vicepreședinte al SUA, dar nu și ultima vizită în calitate de prieten bun și de nădejde al Ucrainei, de prieten al președintelui Poroshenko, al meu personal. Intensitatea, consistența și sinceritatea dialogului nostru sunt extrem de eficiente. Zeci de ore de convorbiri telefonice și nenumărate întâlniri personale reprezintă un proces deloc simplu, dar deosebit de eficient de identificare a soluțiilor corecte care au grăbit în mod substanțial progresul reformelor de care depindeau viața sau moartea, uneori soarta statului și a milioane de cetățeni.

Stimate domnule vicepreședinte, simt o nemărginită recunoștință și mândrie că mi-a revenit mie înalta cinste de a fi împreună cu dumneavoastră în aceste vremuri, că am putut făuri împreună istoria, istoria succesului celei mai mari țări din Europa. Experiența dobândită în cadrul acestui dialog este neprețuită. Avem cu ce să ne mândrim.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Și îți mulțumesc ție personal, Joe.

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape